

КӨДЛМШИН ДЕВТР

2-гч класс

Хальмг Таңһчин
сурһулин болн номин Министерств
барлхд зөв өгв

Элст

«Калмыкия» нертә Таңһчин зәңгллһнә агентств

2016

КҮН БОЛХ БАҺАСН

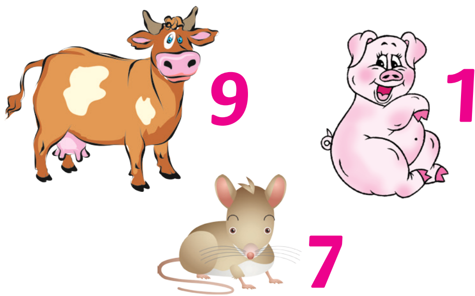
1-гч кичәл

Сурһулян эклхд белнч?

1. Сармудын нерд жилин цагар бичтн. **Запишите названия месяцев по временам года.**

Намр.	Үвл .	Хавр.	Зун.
1. һ________	1. Б________	1. М________	1. М________
2. Х________	2. Т________	2. М________	2. Т________
3. Ү________	3. Л________	3. Х________	3. Н________

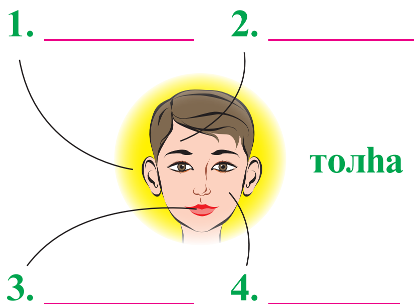
2. Зургудар зәңгс тогтатн. **Составьте предложения по рисункам.**

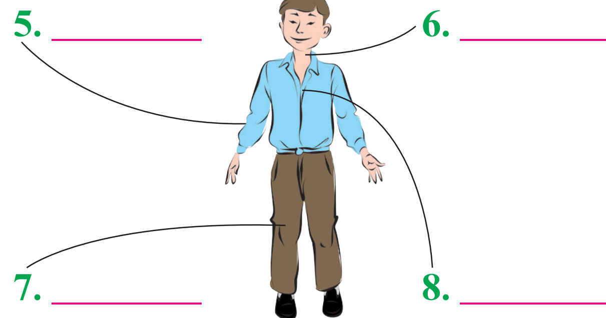

һаха сарин негн.
________________.
________________.
________________.
________________.

3. Үгмүд бичтн. **Напишите слова.**

халх | тоха | маңна | күзүн | чикн | амн | өвдг | чееж

4. Үгмүд һурвн багт хуватн. **Разделите слова на три группы.**

Цогц.	Амн үгин зөөр.	Сурһуль.
1. ________	1. ________	1. ________
2. ________	2. ________	2. ________
3. ________	3. ________	3. ________
4. ________	4. ________	4. ________
5. ________	5. ________	5. ________

хәәрцг үлгүр йөрәл толһа хонһ көл шүлг тууль
дегтр гесн һар кичәл альхн тәәлвртә тууль дорва

Эн күн ямаран орн-нутгас?

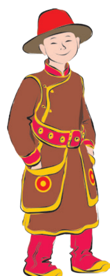
1. Ирлцүлтн. **Соотнесите.**

1.
2.
3.

а) Китд
ә) Моңһл
б) Төвд
в) Немшин һазр
г) Франц

4.
5.

2. Дутжах үгмүд бичтн. **Напишите недостающие слова.**

Ямаран орн-нутг?

1. Китд
2. Моңһл
3. ________
4. ________
5. ________

Ямаран орн-нутгас?

а) Китдәс
ә) Моңһлас
б) Төвдәс
в) Немшин һазрас
г) Францас

3. Үгмүд чик ормднь тәвтн. **Вставьте слова в нужное место.**

Таньлдтн! Эн ___________ шин үр. Энүнә ___________ Содмн. Содмн Китдин ___________. Эн өөрд. Содмн нәәмтә. Эн ___________ класст сурна.

Мини үр өндр. Энүнә нүдн ___________, үснь бас хар. Эн балһснд бәәнә. Урмч – ик ___________.

Содмна ___________ик. Эк, эцк, хойр ___________, нег дү ___________ бәәнә.

һазрас хойрдгч күүкн нерн өрк-бүл мини хар ах балһсн

4. Зургла ирлцүләд, чик зәңг шүүтн. **Соотнесите с рисунком, выберите правильное предложение.**

1. Эн хар ут үстә, ик нүдтә көвүн.
2. Эн шар үстә, көк нүдтә, өндр көвүн.
3. Эн шар үстә, хар нүдтә, өндр көвүн.

Чини шин үр ю кехдән дурта?

1. Зәңгс тогтатн. Бичтн. **Составьте предложения. Запишите.**

Содмн

урлхдан
көгҗм соңсхдан
зурхдан
мөрәр довтлхдан
өөмхдән
гүүхдән
умшхдан
домбр цокхдан
шатр наадхдан

дурта.

2. Эврәннь тускар келвр тогтатн. **Составьте рассказ о себе.**

Чи ю кехдән дуртавч?

1) гүүх
2) һәрәдх
3) мөрәр довтлх
4) домбр цокх
5) зурх
6) аһар киилх
7) шатр наадх
8) ду дуулх
9) өөмх
10) көгҗм соңсх
11) цецгүд суулһх
12) урлх
13) умшх
14) кино хәләх
15) ааһ-сав уһах
16) гертән нөкд болх

3. Ирлцүлтн. Сурврт хәрү өгтн. **Соотнесите. Ответьте на вопрос.**

Чини өрк-бүлд кен ю кехдән дурта?

1. Аав
2. Ээҗ
3. Эцк
4. Эк
5. Ах
6. Эгч
7. Дү көвүн
8. Дү күүкн

хашад көдлх
маши залх
хот кех
юм уйх
бичг бичх
делгүрт одх
көдлх
зург цокх
хот идх
цецгүд услх
гиичд одх
телефоһар күүндх
телевизор хәләх

дурта.

4-гч кичəл

Чини шин үр ямаран сурһульч?

1. Ирлцүлтн. **Соотнесите.**

Эн кичəлд ю кенəч?

1) эсв	а) бичнəв
2) умшлһн	ә) биилнəв
3) хальмг келн	б) умшнав
4) көгҗм	в) зурнав
5) орс келн	г) тоолнав
6) зурлһн	һ) нааднав
7) физкультур	д) ду дуулнав
8) биилһн	е) күүнднəв
9) шатр	ё) һəрəднəв

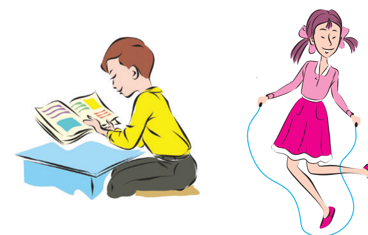

2. Үгмүд янзар бичтн. **Напишите слова по образцу.**

1) альвлнав альвлхшив
2) гүүнəв ___________
3) хəəкрнəв ___________
4) һəрəднəв ___________
5) умшнав ___________
6) дуулнав ___________

3. Сурврмудт хəрү өгтн. Бичтн. **Напишите ответы на вопросы.**

Хальмг келнə кичəлд ю кенəч? Ю кехшивч?

Хальмг келнə кичəлд би…

1) күүндх	6) умшх
2) дуулх	7) соңсх
3) гүүх	8) идх
4) альвлх	9) наадх
5) зəңгс тогтах	10) өөмх

4. Сурврт хəрү өгтн. **Ответьте на вопрос.**

Содмн ямаран сурһульч?

1) ухата	5) сəн
2) ик	6) оньгта
3) шудрмг	7) кергтə
4) туста	8) килмҗтə

Чини үүрин өрк-бүл ямаран?

1. Үгмүд тавн багт хуватн. **Разделите слова на пять групп.**

үкүг чолун эмч услх залач заман

багш үүндк давхр орн ширәлң ишкә

цецгүд сандл нөөрслң модд тосхач хурах

Эрдм.	Гер.	Хорас.
1. ____________	1. ____________	1. ____________
2. ____________	2. ____________	2. ____________
3. ____________	3. ____________	3. ____________
4. ____________	4. ____________	4. ____________
5. ____________	5. ____________	5. ____________

Хорад бәәх юмн.	Хаша.
1. ____________	1. ____________
2. ____________	2. ____________
3. ____________	3. ____________
4. ____________	4. ____________
5. ____________	5. ____________

таг ик гиичин уяч ширә модн көдлх

2. Ирлцүлтн. **Соотнесите.**

1. Санжрма	**а)** залач
2. Эк	**ә)** юм уйна
3. Эцк	**б)** көдлхш
4. Ээҗ	**в)** дөрвдгч класст сурна
5. Аав	**г)** багш
6. Дү көвүн	**һ)** гертән үлднә

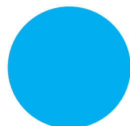
3. Кергтә үгмүд бичтн.
Сурврмуд олзлад, күүндтн.

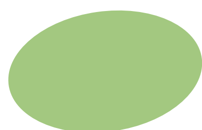
Впишите нужные слова. Составьте разговор по вопросам.

1. Чини өрк-бүлд ____________ бәәнә?	**а)** кедүтә
2. Чамд ____________ ахнр-дүүнр бәәнә?	**ә)** ямаран
3. Чини аав ____________ ?	**б)** кен
4. Чини эцкин эрдм ____________?	**в)** ю
5. Чи гертән ____________ кенәч?	**г)** юн
6. Чини хорад ____________ бәәнә?	**һ)** кедү

Чи кенән дураввч?

1. Үгмүдин ниицлһс тогтатн. Бичтн. **Составьте словосочетания. Напишите.**

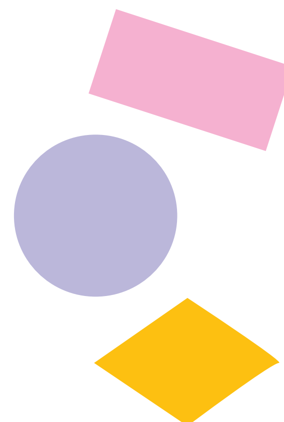

1) өндр
2) хар
3) ут
4) маштг
5) шар
6) цеңкр
7) дунд
8) ноһан

нүдтә
нурһта
чирәтә
үстә
хамрта

9) ик
10) бичкн
11) төгрг
12) сәәхн
13) атхр
14) күрң
15) утулң
16) ахр

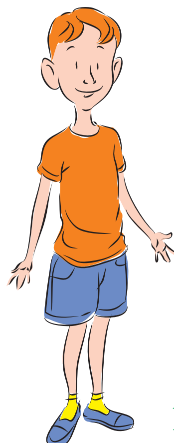
2. Дутжах үгмүд бичтн. **Напишите недостающие слова.**

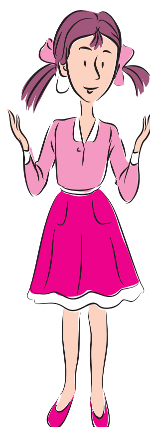
Нүүдлә дунд __________ күүкн. Үснь шар. Нүүдлә __________ дураж. Нүүдлән эцкин __________ бас шар.

Үлмҗ ааван дураһад, __________ нурһта. Ээҗән дураһад, сәәхн чирәтә. Дүрәрн Үлмҗ экиннь бәәдлтә. Нүднь __________, хар. Эн бичкн __________, ахр хар үстә.

нурһта | өндр | эцкән | ик | үсн | шар | хамрта

3. Күүкдин тускар келтн. **Опишите наших героев.**

1.

2.

3.

4.

Тана бүлд кен ах?

1. Ирлцүлтн. **Соотнесите.**

1) өндр
2) ик
3) шин
4) баахн
5) ах
6) сән

а) хуучн
ә) дү
б) маштг
в) му
г) бичкн
һ) медәтә

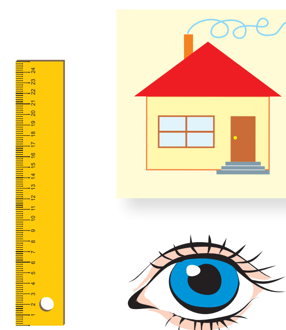

2. Ирлцүлтн. Үгмүдин ниицлһс тогтатн. **Соотнесите. Составьте словосочетания.**

1) өндр
2) ик
3) шин
4) баахн
5) көгшн
6) ут
7) хойр җилтә

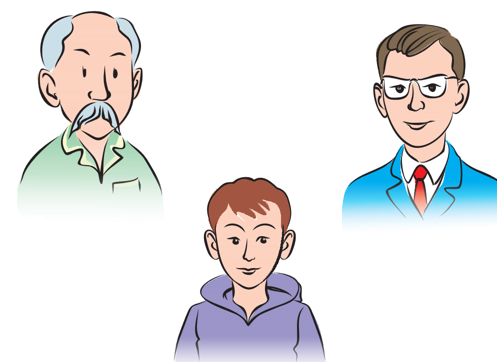
а) нүдн
ә) көвүн
б) ах
в) нурһн
г) кимзә
һ) гер
д) аав

3. Дутҗах үгмүд бичтн. **Напишите недостающие слова.**

көгшн | ах | өндр | аав | нурһта | дү күүкн

1. Мини ах нанас хойр җил ____________.
2. Мини ____________ нанас һурвн җил дү.
3. Мана бүлд ____________ цугтаһаснь ах.
4. Аав ____________ , найн негтә.
5. Мини эцк экәс ____________.
6. Мини һаһа маштг ____________.

4. Зәңгс тогтатн. **Составьте предложения.**

1) өрк-бүлд / цугтаһаснь / ах / мана / ээҗ
2) хойрта / көгшн / ээҗ / далн
3) аавас / җил / дү / ээҗ / йисн
4) нурһта / мини / өндр / эцк
5) өндр / экәс / эцк
6) ах / мини / нанас / эгч / җил / хойр

Нисәч ямаран күн?

1. Ирлцүлтн. Зәңгс тогтатн. **Соотнесите. Составьте предложения.**

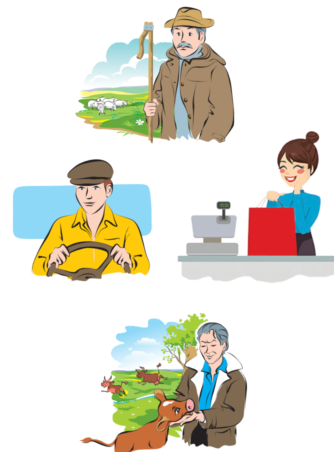
1. Багш	**а)** кү эмннә.
2. Эмч	**ә)** гер тосхна.
3. Тооч	**б)** арһ күцәнә.
4. Тосхач	**в)** күүкд сурһна.
5. Арһлач	**г)** юм уйна.
6. Уяч	**һ)** аһарин керм зална.
7. Түүмрч	**д)** хот кенә.
8. Заманч	**е)** мөңг тоолна.
9. Нисәч	**ё)** түүмр унтрана.

2. Ирлцүлтн. Зәңгс тогтатн. **Соотнесите. Составьте предложения.**

1. Ширдәч		мөр	
2. Хөөч	теегт	маши	бәрнә.
3. Адуч	һаза	хө	ширднә.
4. Үкрч	делгүрт	юм	зална.
5. Залач	герт	үкр	хәрүлнә.
6. Заһсч	нуурт	заһс	хулдна.
7. Хулдач		мал	

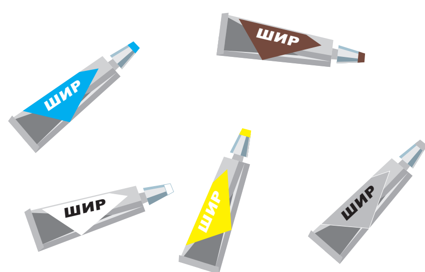

3. Ирлцүлтн. Сурврмудт хәрү өгтн. **Соотнесите. Ответьте на вопросы.**

1. Кен зөргтә?	**а.** Нисәч.
2. Кен оньгта?	**ә.** Арһлач.
3. Кен ахуч?	**б.** Тооч.
4. Кен шудрмг?	**в.** Багш.
5. Кен сонр?	**г.** Түүмрч.
6. Кен ухата?	**һ.** Эмч.
7. Кен шунмһа?	**д.** Заманч.

Чамд намр таасгдна?

1. Ирлцүлтн. Бичтн. **Соотнесите. Запишите.**

1) күрң — а) ноһан
2) көк — ә) модн
3) серүн — б) салькн
4) бор — в) нарн
5) цаһан — г) теңгр
6) шар — һ) цасн

2. Сурврт хәрү өгтн. Бичтн. **Ответьте на вопрос. Напишите.**

Эн хамтхасн ямаран өңгтә?

1. ____________
2. ____________
3. ____________
4. ____________
5. ____________
6. ____________

3. Зургудла ирлцүләд, зәңгс бичтн. **Напишите предложения в соответствии с рисунками.**

1. Салькн — а) оржана.
2. Хур — ә) нисәд унҗана.
3. Теңгрт — б) һарчана.
4. Хамтхасн — в) үләҗәнә.
5. Бальчг — г) хар үүлн.

4. Чик үг темдглтн. **Отметьте правильное слово.**

1. (Намрар / Намр) модна хамтхасн нисч унна.
2. Үкр (сарла / сард) киитн салькн үләнә.
3. (Намрар / Намр) сө утдна, өдр ахрдна.
4. (Өлзәт / Өлзәтд) намрин цаг таасгдна.
5. (Намрин / Намр) өдр серүн болна.

Намрт хашадан ю кенәч?

1. Үгмүдин ниицлһс тогтатн. Бичтн. **Составьте словосочетания. Запишите.**

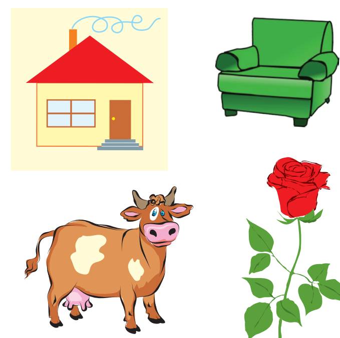
1. Цецгүд	а) урах.
2. Модд	ә) малтх.
3. Хамтхас	б) услх.
4. Хаша	в) ширдх.
5. Нүк	г) сәвүрдх.
6. Гер	һ) суулһх.

2. Үлү үг олтн. **Найдите лишнее слово.**

1) хоңхл, хальмпр, альмн, сарнаңк
2) суулһх, услх, малтх, идх
3) улан, хоңхл, оошк, чүүкл
4) хаша, гер, модд, үкр
5) шир, үкүг, ширә, тохавчта сандл
6) уһана, арчна, урһна, сәвүрднә

3. Чик үг темдглтн. Ирлцүлтн. **Отметьте правильное слово. Соотнесите.**

1. Чи гертән нөкд (болнч / болна)? ______
2. Чи ю (кенәч / кенә)? ______
3. Гер дотр яһж нөкд (болнач / болнав)? ______
4. Чи хашад (көдлнәв / көдлнч)? ______
5. Хашад ю (кенәв / кенәч)? ______

а. Э, (көдлнәв / көдлнә).
ә. Цецгүд (услна / услнав).
б. Аах-сав (уһанав / уһана).
в. Э, (болнач / болнав).
г. Кевс (цеврлнә / цеврлнәв).

Содмна сурврмудт ямаран хəрү өгнт?

1. Үгмүд тавн багт хуватн. **Разделите слова на пять групп.**

салькн ширдх цеврлх услх түүмрч шунмһа заманч хур

тəрəч бальчг малтх шудрмг суулһх хамтхасн зөргтə уһах оньгта арчх нисəч сəвүрдх

Намр. ______

Герин көдлмш. ______

Хашан көдлмш. ______

Эрдм. ______

Бəрц. ______

2. Содмна бичгəс сурврмуд буулһж бичтн. **Выпишите вопросы из письма Содмн.**

1. ______ җилин цаг ______?
2. ______ нөкд ______?
3. Хашад ______?
4. ______седҗəнəч?
5. Юңгад ______?

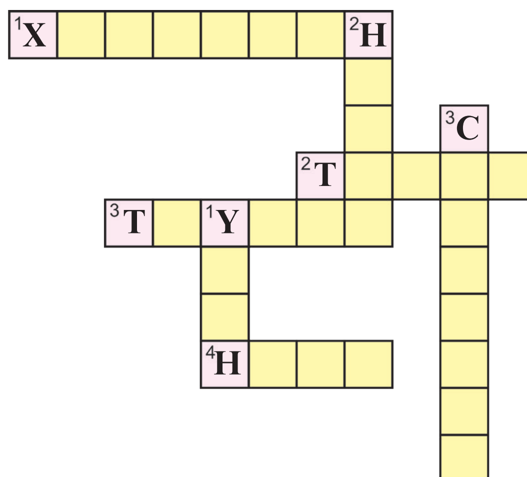
3. Кроссвордын тəəлврин олтн. **Отгадайте кроссворд.**

Зүн бийəс барун тал:

1. Х… модн деер урһна.
2. Т… юм суулһна.
3. Т… түүмр унтрана.
4. Мини дурта җилин цаг – н…

Деерəс доргшан:

1. Ү… теңгрт хурна.
2. Н… аһарин керм зална.
3. Нүүдлə шал с… .

Кенд бичг бичнәч?

1. Үгмүд дөрвн багт хуватн. **Разделите слова на четыре группы.**

Орн-нутг.	Нурһн.	Үсн.	Нүдн.
____________	____________	____________	____________
____________	____________	____________	____________
____________	____________	____________	____________
____________	____________	____________	____________

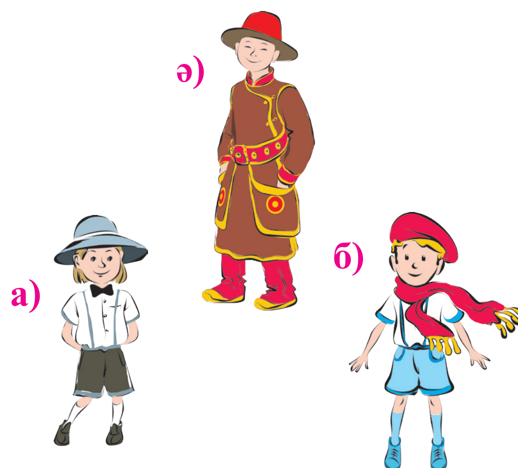
күрң дунд көк Моңһл өндр Төвд хар шар
ноһан Китд маштг улавр

2. Ирлцүлтн. **Соотнесите.**

1. Эн көвүн маштг нурһта.
Үснь шар. Нүднь хар. Эн Францас.

2. Эн шар үстә, көк нүдтә көвүн.
Нурһнь маштг. Эн ода Китд Содмнла хамдан сурчана. Болв энүнә орн-нутг Немшин һазр.

3. Эн хар үстә, хар нүдтә көвүн. Эн өндр.
Эн Төвд көвүн. Содмна үр сурһульч.

3. Үгмүд чик ормднь тәвтн. **Вставьте слова в нужное место.**

Мендвт!

Мини нерн Николь. Би____________, Содмнла хамдан хойрдгч класст ____________. Мини эк эцк хойр Китд ____________ көдлҗәнә. Эцкин эрдм – ____________. Мини эк – багш. Мана школд парнцс кел ____________. Мадн ____________ орн-нутгас.

Менд бәәтн!

Тана шин үр, Николь.

нисәч Франц нәәмтәв дасхчана сурчанав орн-нутгт

Чи хальмг алфавит сәәнәр меднч?

1. Ирлцүлтн. **Соотнесите.**

Ә	У	һ	Н
Ө	А	Җ	Г
Ү	О	Ң	Ж

2. Эгшг үзгүд хойр багт бичтн. **Напишите гласные буквы в две группы.**

Өмн дарана эгшг.

1. ______
2. ______
3. ______
4. ______
5. ______
6. ______

Ар дарана эгшг.

1. ______
2. ______
3. ______
4. ______
5. ______
6. ______

3. Ирлцүлтн. **Соотнесите.**

Б	В	Г	һ	Д	Ж	З
Х	С	П	Ш	Ф	К	Т

4. Алфавитин дараһар нерд бичтн. **Напишите имена в алфавитном порядке.**

Өлзәт, Герлә, Нүүдлә, Җиижә, Үлмж, һәрә, Сарң, Хоңһр, Альмн,

Цаһан, Болд, Әмн, Дорж, Йисн, Зурһан, Кермн, Лиж, Мигмр, Очр,

Пүрвә, Тавн, Чимд, Шикрә, Эрднь, Ягур.

Эгшг үзгүдин тускар ю тодлвч?

1. Үлү үг олтн. Найдите лишнее слово.

1. Күүкд, көвүд, наачана, ээж.
2. Кичәл, тоолҗана, сурһульч, багш.
3. Ора, хааһул, кичәл, маралҗн.
4. Тооч, аав, селән, түүмрч.
5. Нисәч, тәрәч, суулһна, цецгүд.

2. Дуту үзг тәвтн. Вставьте недостающую букву.

1) оньгт ___ (а / ә)
2) шүлг ___ д (у / ү)
3) һах ___ (а / ә)
4) ___ лгәтә (о / ө)
5) үлгүрм ___ д (у / ү)
6) гиич ___ н (и / ы)
7) эцк ___ н (а / ә)
8) зург ___ д (у / ү)

3. Үгмүд бичтн. Напишите слова.

1. [ав] ______
2. [а:в] ______
3. [күн] ______
4. [кү:кн] ______
5. [үкүг] ______
6. [ү:лн] ______
7. [ор] ______
8. [ө:р] ______
9. [йаман] ______
10. [йолк] ______
11. [йеңг] ______
12. [йун] ______

4. Сурврт чик хәрү шүүтн. Выберите правильный ответ на вопрос.

1. «У» – эн ямаран эгшг үзг?
   а) өмн дарана   ә) ар дарана   б) удан
2. Ямаран үгд удан ә соңсгдна?
   а) отхн   ә) оошк   б) оштв
3. «Яһлав» – эн үгд ямаран әс соңсгдна?
   а) [я]   ә) [а]   б) [йа]
4. «Көдлж_нә» – ямаран үзг дутҗана?
   а) а   ә) ә   б) э

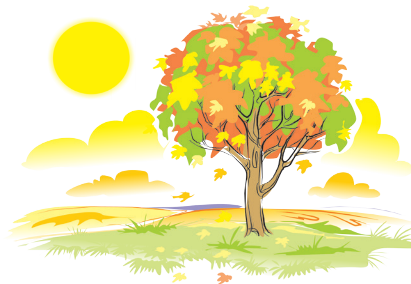
Чи умшхдан дуртавч?

1. Үгмүдин ниицлһс тогтатн. Бичтн. **Составьте словосочетания. Напишите.**

1. алтн	а) хамтхасн
2. нимгн	ә) салькн
3. шар	б) халун
4. киитн	в) шир
5. нарна	г) цаасн
6. дулан	һ) сө

2. Шүлглә ирлцүләд, арвн зәңгс тогтатн. **Составьте десять предложений в соответствии со стихотворением.**

Намр	тиниҗ	күргнә.
Хамтхасн	дулан һазрур	бууна.
Һазр	киитәр	өгнә.
Салькн	кирү сөөг	гиигрнә.
Нарна	тәрә-темс	үләнә.
Шовуд	алтн шир моднд	царцана.
	нисч	буурна.
	халун	шарлна.
	дууһан	ниснә.
	халун намрла негдж	

3. Ирлцүлтн. **Соотнесите.**

1. Икинь күндлдг,	а) долан нүкн.
2. Алтн ширән намр	ә) бичкнинь өкәрлдг.
3. Нимгн шар хамтхасн	б) әрә моднд күргв.
4. Довун деер	в) нисч һазрт буув.

4. Үгмүд чик ормднь тәвтн. **Вставьте слова в нужное место.**

1. Автобуст суудг __________ уга.
2. __________ залу __________ ээжд орм __________.
3. Бичкн күүкн орм __________.
4. Көгшн ээж орм уга __________.
5. Көгшн кү __________ кергтә!

үлднә эзлнә көгшн өгнә күндлх орм баахн

Чи умшхдан дуртавч?

1. Шүлглә ирлцүләд, зурhан зәңг тогтатн. Бичтн. **Составьте шесть предложений в соответствии со стихотворением.**

	хурдн	уга.
Дегтр	ухатань	көлтә.
	цугинь	меднә.
Дегтрәс	деернь	келнә.
	хәрү	өгнә.

2. Шүлглә ирлцүләд, сурврмуд тогтатн. Бичтн. **Составьте вопросы соотнеся со стихотворением. Запишите.**

1) гүүнә / мөрн / яhж?
2) юунас / үүлднә / мөндр?
3) киитн / деер / юңгад?
4) салькн / эклнә / юунас?

3. Ирлцүлтн. **Соотнесите.**

1. Үүлн хурхла –
2. Әмтн хурхла –
3. Күн болх –
4. Күлг болх –
5. Соңсхин –
6. Үзхин –
7. Дегтр умшсн –

а) баhасн.
ә) чикн.
б) делкә үздг.
в) күчн.
г) нүдн.
h) хур.
д) унhнасн.

4. Сурврмуд тогтатн. Хәрү өгтн. **Составьте вопросы. Дайте ответы.**

1. Бичкдүд ______________ школур цецгүдтә йовна?
2. ______________ хашад хурна?
3. ______________ айс соңсгдна?
4. Классин сурhульчнр?
5. ______________ цецгүд белглнә?
6. hәрә багштан ______________ белг өгнә?
7. hәрән белг ______________?
8. Зургт ______________ зурата?
9. ______________ hазр зургт зурата?
10. Үүрин аав ______________?
11. Аав ______________ бәәнә?

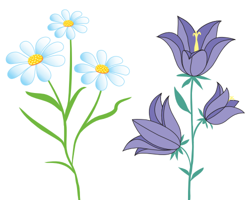
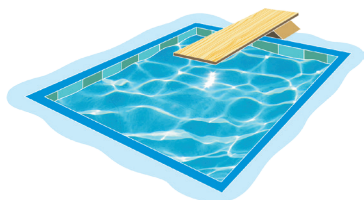
а) юн
ә) кен
б) кедүгч
в) ямаран
г) кенд
h) юуна
д) кенә
е) кемб
ё) альд
ж) альдас
ж) юңгад

Эк-эцк чамаг яһҗ магтна?

1. Келврлә ирлцүләд, үгмүдин ниицлһс тогтатн. Бичтн. **Составьте словосочетания в соответствии с рассказом.**

1) ик	а) келвр
2) бичкн	ә) күүкн
3) соньн	б) эзн
4) өнчн	в) гер
5) көгшн	г) гер
6) көдлмшч	һ) ээҗ
7) цевр	д) күн

2. Келврлә ирлцүләд, үгмүдин ниицлһс тогтатн. **Составьте словосочетания в соответствии с рассказом.**

1) гертән	а) сууна
2) хорадан	ә) умшна
3) келвр	б) сурна
4) нөкд	в) бәәнә
5) сурһуль	г) өөмнә
6) бассейнд	һ) сәвүрднә
7) герән	д) болна
8) шал	е) уһана
9) кевс	ё) хурана
10) ааһ-сав	ж) арчна
11) тоос	җ) ирнә
12) цецгүд	з) цеврлнә
13) көдлмшәс	и) шииднә
14) күүкән	й) услна
15) хурах	к) магтна

3. Дутҗах үгмүд бичтн. **Напишите недостающие слова.**

1. Нүүдлә гертән __________ бәәнә.
2. Кеемә – __________ күүкн.
3. Кеемә – __________, арһта, көдлмшч күн.
4. Сандл, ширә деерәс __________ арчна.
5. Гер дотр цевр, __________.
6. Экнь күүкән __________.
7. Нүүдлә өдр болһн герән хурах __________.

Чи альдаран адһж йовнач?

1. Ирлцүлтн. Соотнесите.

1. Альдаран адһж йовнач?
2. Нууц эс болхла, ямаран керг?
3. Юн болв?
4. Кинод йовий?
5. Алң болад бәәнәв.
6. Маңһдур болхий?

а. Боллго.
ә. Алң болхд юмн уга.
б. Нууц уга, бичг бичх кергтә.
в. Керг бәәнә.
г. Кичәлдән адһж йовнав.
һ. Уга, буруһан сурҗанав. Цаг бачм.

2. Чик хәрү шүүтн. Нег хәрү үлү. Выберите правильный ответ. Один ответ лишний.

Аав: Күүкн минь.
Оньган өгәд соңс.
Өлзәт: (1) ____________
Аав: Эс эндүрҗәхлә, эндр хальмг кичәл болх.
Өлзәт: (2) ____________
Аав: Шүлгән дасвч?
Өлзәт: (3) ____________
Аав: Келж өг. Нанд соньн.
Өлзәт: (4) ____________
Аав: Яһсн сәәхн шүлг!
Өлзәт: (5) ____________

а. Тернь чик.
ә. Соңстн.
б. Юн болв?
в. Тиим гиж санҗанав.
г. Даслго.
һ. Ямаран керг?

3. Зәңгс тогтатн. Составьте предложения.

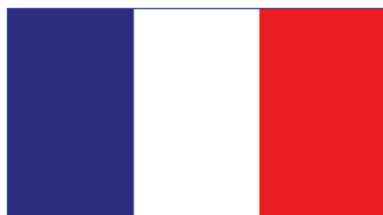
1. Үлмж ________________ адһж йовна.
2. Нүүдлә ____________________________.
3. Жиижә ____________________________.
4. Герлә ____________________________.

Чи наадхдан дуртавч?

1. Эн көвүнә тускар келвр тогтатн. **Составьте рассказ об этом мальчике.**

Нерн: Пьер
Орн-нутг: Франц
Альдас: Париж
Һарсн өдр: үкр сарин долан
Өрк-бүл: эк, эцк, ах, дү күүкн
Эк: 35; хулдач
Эцк: 40; нисәч
Гер: хойр давхр, тавн хора
Хора: орн, ширә, сандл, зург, түнтгтә орн

Гертән ю кенә: ааһ-сав уһана, тоос арчна, шал сәвүрднә, дү күүктәһән наадна
Дурта керг: өөмх, шатр наадх
Ямаран сурһульч: оньгта, килмҗтә, альвлхш
Бәәдл: өндр нурһта, шар үстә, көк нүдтә, экән дураҗ
Кенә үр: Үлмҗд бичг бичнә

2. Бийинь туск зәңглһ бичтн. **Напишите информацию о себе.**

Нерн: ______________
Орн-нутг: ______________
Альдас: ______________
Һарсн өдр: ______________
Өрк-бүл: ______________
Эк: ______________
Эцк: ______________

Гер: ______________
Хора: ______________
Гертән ю кенәч: ______________
Дурта керг: ______________
Ямаран сурһульч: ______________
Бәәдл: ______________

3. Бийинь тускар келвр бичтн. **Напишите рассказ о себе.**

____
____
____
____
____

Чи ю дасвч?

1. Сурвр хәрүтәһинь ирлцүлтн. **Соотнесите вопрос с ответом.**

1. Эн көвүн ямаран орн-нутгас?
2. Чини үр ю кехдән дурта?
3. Чини эцкин эрдм ямаран?
4. Чи ямаран сурһульчвч?
5. Намрар хашад ю кенәч?
6. Намрар хамтхасн ямаран өңгтә?
7. Тана бүлд кен ах?
8. Чи кенән дураввч?
9. Чини ах ямаран нурһта?
10. Кенд бичг бичнәч?

а. Оньгта.
ә. Хамтхас хуранав.
б. Аав.
в. Зурач.
г. Үүртән.
һ. Моңһлас.
д. Олн зүсн.
е. Зурхдан.
ё. Өндр.
ж. Эцкән.

10	Чини аш:

2. Чик үг темдглтн. **Отметьте правильное слово.**

1. Һәрән белг (Китд / Китдин) орн-нутгас.
2. Эн көвүн (урлхдан / урлҗана) дурта.
3. Җиижә кичәлдән (оньгта / оньган) өгәд соңсна.
4. Санжрман дү көвүн (тавн / тавта).
5. Би (эцк / эцкән) дуравув.

5	Чини аш:

3. Сурврт чик хәрү шүүтн. **Выберите правильный ответ на вопрос.**

1. Хальмг алфавитд кедү үзг бәәнә?	а) 27	ә) 33	б) 39
2. «Ң» – эн ямаран үзг?	а) эгшг	ә) хадвр	б) ар дарана
3. Ямаран үзг шишлң хальмг үзг?	а) О	ә) Э	б) Ө
4. Ямаран үзг хойр әәтә?	а) У	ә) Ю	б) Ү
5. «НИС – Ч» – эн үгд ямаран үзг дутҗана?	а) Я	ә) А	б) Ә

5	Чини аш:

4. Зәңгс тогтатн. **Составьте предложения.**

1) хамтхасн / хулһн / өңгтә / сарла / болна / модна / шар
2) мод / ээж / суулһҗана / эн / альмна / хойр
3) сурһулин / һаха / эклнә / шин / сарин / җил / негнд
4) цацу / үр / Һәрән / маднла / шин

4	Чини аш:
24	Цуг ашлт:

1-гч кичәл

Кедү цаг болж?

1. Зәңгс цагла ирлцүлтн. **Соотнесите время.**

11 20
9 40
8 00

1. Долан час арвн минут.
2. Нәәмн час.
3. Өрәл йисн.
4. Арвн негн час хөрн минут.
5. Өрәл тавн.
6. Йисн час дөчн минут.
7. Хөрн минут уга тавн час.

4 30
8 30
7 10
4 40

2. Цаг бичтн. **Напишите время.**

7 00

1. ____________________.

12 15

2. ____________________.

15 00

3. ____________________.

18 35

4. ____________________.

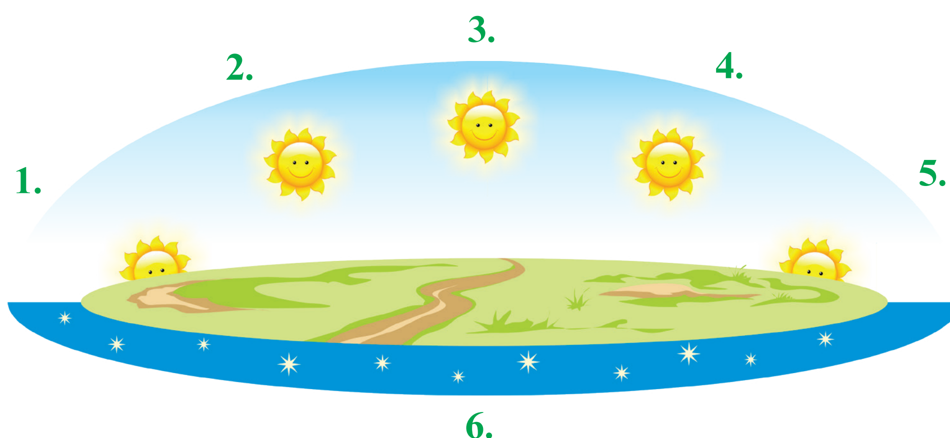
3. Сурврмудт хәрү өгтн. Цаг темдглтн. Бичтн. **Ответьте на вопросы. Отметьте время. Напишите.**

1. Кедү цагла сернәч?
   Би ______________ сернәв.
2. Кедү цагла өрүни хотан иднәч?
   ________________________.
3. Кедү цагла школдан йовнач?
   ________________________.
4. Кедү цагла һаза нааднач?
   ________________________.
5. Кедү цагла дегтр умшнач?
   ________________________.
6. Кедү цагла унтнач?
   ________________________.

2-гч кичәл

Үдин хөөн ю кенәч?

1. Ирлцүлтн. **Соотнесите.**

а) үд

ә) сө

б) өр

в) өрүн

г) асхн

2. Сурврмудт хәрү өгтн. Бичтн. **Ответьте на вопросы. Напишите.**

1. өрүн

А: Кезә Җиижә гүүнә ?

Ә: ____________________

____________________.

2. үдлә

А: Кезә Нүүдлә өөмнә?

Ә: ____________________

____________________.

3. үдин хөөн

А: Кезә Герлә ээждән нөкд болна?

Ә: ____________________

____________________.

4. асхн

А: Кезә Өлзәт һаза наадна?

Ә: ____________________

____________________.

3. Зәңгс тогтатн. Бичтн. **Составьте предложения. Напишите.**

1) Җиижә / гүүнә / өрүһәр ______________________________

2) унтна / Өлзәт / сөөһәр ______________________________

3) һәрә / школасн / үдлә / ирнә ______________________________

4) ээждән / болна / Герлә / нөкд / асхар ______________________________

5) өөмнә / үдин хөөн / Нүүдлә ______________________________

Өдрин туршарт ю кенәч?

1. Ирлцүлтн. **Соотнесите.**

а) 7 00	**1)** долан час арвн минут
ә) 7 05	**2)** долан час хөрн минут
б) 7 10	**3)** долан час
в) 7 20	**4)** арвн минут уга нәәмн
г) 7 30	**5)** долан час тавн минут
һ) 7 50	**6)** өрәл нәәмн

2. Зәңгс зургудла ирлцүлтн. **Соотнесите предложения с рисунками.**

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

а. Орнасн босна.
ә. Өрүни хотан иднә.
б. Герин даалһвран кенә.
в. Сернә.
г. Хувцан өмснә.
һ. Нүр-һаран уһана.
д. Школдан йовна.

3. Чик цаг заатн. **Укажите правильное время.**

1. Герлә ______________________ сернә.
2. Герлә ______________________ орнасн босна.
3. Герлә ______________________ нүр-һаран уһана.
4. Герлә ______________________ өрүни хотан иднә.
5. Герлә ______________________ хувцан өмснә.
6. Герлә ______________________ школдан йовна.
7. Герлә ______________________ герүрн хәрнә.
8. Герлә ______________________ һаза наадна.
9. Герлә үдин хөөн ______________________ герин даалһвран кенә.

а) 7 : 05
ә) 7 : 20
б) 7 : 50
в) 7 : 00
г) 16 : 00
һ) 7 : 10
д) 7 : 30
е) 12 : 30
ё) 14 : 00

Эн бүс ямаран?

1. Ирлцүлтн. **Соотнесите.**

а) күлт
ә) бүшмүд
б) киилг
в) майг
г) ахр күлт
һ) шалвр
д) сөөкә
е) һосн
ё) махла

2. Ирлцүлтн. Бичтн. **Соотнесите. Напишите.**

Һәрән киилг ямаран?

Һәрән ______________________

Җиижән ______________________

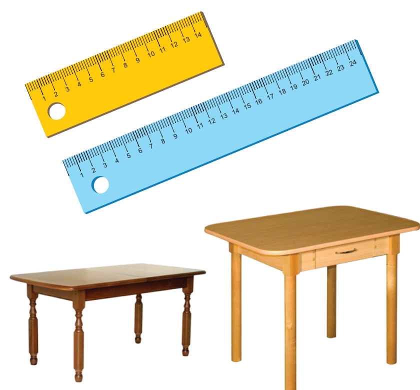
Үлмҗин ______________________

Өлзәтин ______________________

Герлән ______________________

Нүүдлән ______________________

3. Зөрүд чинртә үгмүд ирлцүлтн. **Соотнесите слова с противоположным значением.**

1) өргн
2) ут
3) өндр
4) шин
5) цевр
6) эрәтә
7) ик

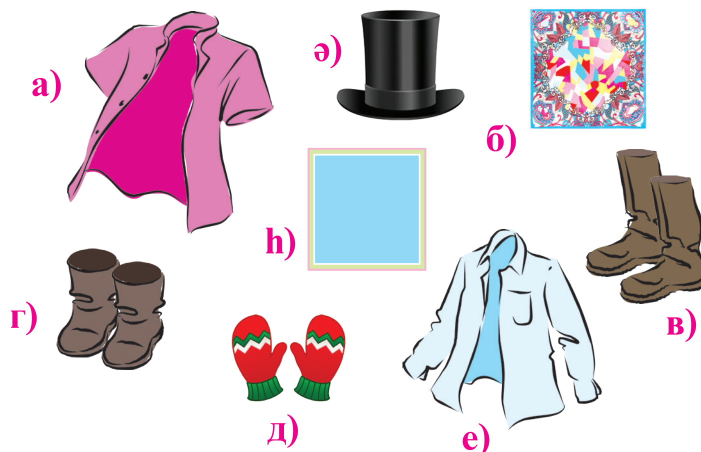
а) маштг
ә) киртә
б) уутьхн
в) ахр
г) бичкн
һ) хуучн
д) эрә уга

Кен юуһарн байн?

1. Үгмүд зургудла ирлцүлтн. Соотнесите слова с рисунками.

1. Ахр ханцта киилг.
2. Ут ханцта киилг.
3. Ут түрәтә һосн.
4. Ахр түрәтә һосн.
5. Өндр тиирцг.
6. Өлгмр беелә.
7. Эрә уга альчур.
8. Эрәтә альчур.

2. Зөрүд чинртә үгмүд ирлцүлтн. Соотнесите слова с противоположным значением.

1) үнтә	а) угатя
2) цевр	ә) өлгмр
3) байн	б) кимд
4) уйсн	в) татврго
5) сул	г) киртә
6) татврта	h) уутьхн

3. Үлү үг олтн. Найдите лишнее слово.

1) сөөкә, һосн, альчур
2) махла, тиирцг, һосн
3) ут, сул, ахр
4) татврта, угатя, байн
5) цевр, үнтә, киртә
6) өргн, хуучн, уутьхн
7) сул, өндр, маштг

4. Зәңгс тогтатн. Составьте предложения.

1) ут / һәрән / ханцта / киилг
2) бүшмүд / эрәтә / Нүүдлән / ноһан
3) күүкн / өмсчәнә / сөөкә / угатя / хуучн
4) үнтә / байн / хувцн / күүнә
5) күүкнә / цевр / татврта / хувцн

Кен бөк?

1. Ирлцүлтн. **Соотнесите.**

1. Хар кенчр бүс.
2. Өргн, ахр ноһан шалвр.
3. Ут, дулан көк күлт.
4. Бор шалвр.
5. Цаһан мөңгн бүс.
6. Оошк хуучн сөөкә.
7. Эрә уга бор альчур.
8. Өлгмр улан махла.
9. Эн ут ханцта цаһан бүшмүд.

2. Хойр чик хәрү шүүтн. **Выберите два правильных ответа.**

1. а) һурвлҗн махла ә) өлгмр махла б) эрәтә махла
2. а) ахр күлт ә) ут күлт б) дулан күлт
3. а) хуучн сөөкә ә) оошк сөөкә б) шин сөөкә
4. а) сул, өргн киилг ә) ут киилг б) цаһан киилг
5. а) бор шалвр ә) ноһан шалвр б) ахр шалвр

3. Умштн. Эн дүр зуртн. **Прочитайте. Нарисуйте этот персонаж.**

Эн илвч. Энүнә шалвр өргн, ахр ноһан.
Эн ахр, эрәтә, шар киилгтә.
Энүнд өндр һурвлҗн көк тиирцг бәәнә.

Үвләр һаза ю кенәч?

1. Ирлцүлтн. **Соотнесите.**

а) дошур
ә) цасн ова
б) мөсн
в) цасн долда
г) цан
һ) дошурар дошна

2. Үлү үг олтн. **Найдите лишнее слово**

1) цасн, цаасн, мөсн
2) мөсн, цан, дошур
3) ова, долда, ора
4) дошчана, бүркәтә, наачана

3. Зәңгс тогтатн. **Составьте предложения.**

1) бүркәтә / орас / цасар / герин
2) цасн / бичкдүд / кежәнә / ова
3) цанар / цасн / деерәс / Герлә / ова / дошчана
4) шивҗәнә / Һәрә / долда / хойр / Җиижә / цасн
5) бәәнә / Үлмжд / дошур
6) Үлмжд / дошчана / деер / мөсн

4. Кергтә үгмүд зәңгсд орултн. Нег үг үлү. **Вставьте слова в предложения. Одно слово лишнее.**

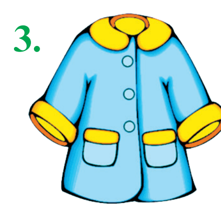
дошхдан
шивәд
мөсн
цанар
мөрәр
цасн

1. Бичкдүд ик, өндр ______________ ова кежәнә.
2. Күүкд цасн долда ______________ наачана.
3. Өлзәт дошурар ______________ дурта.
4. Сурһульчнр ______________ деер дошчана.
5. Би цасн ова деерәс ______________ дошхдан дуртав.

Дулан хувц өмсвч?

1. Ирлцүлтн. Соотнесите.

а) хурһн беелә
ә) өлгмр шаһавч
б) эркә беелә
в) нимгн өөмсн
г) нимгн күлт
һ) дулан девл
д) арсн захта күлт
е) ахр күлт

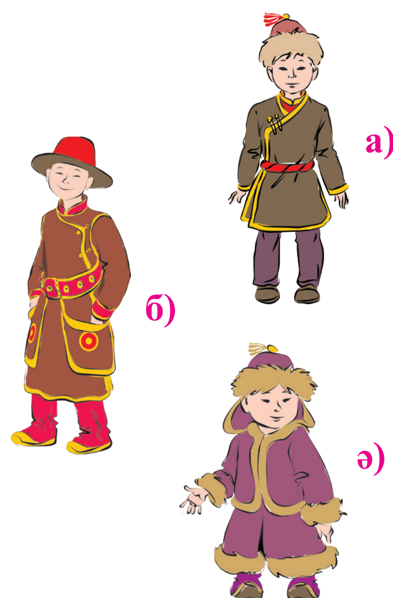
1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.

2. Текстс зургудла ирлцүлтн. Соотнесите тексты с рисунками.

1. Эн көвүн ут күлт өмсчәнә.
Һоснь ут түрәтә, улан. Тиирцг бас улан.

2. Эн көвүн күрң зах уга күлт өмсчәнә.
Махлань дулан. Шалвринь чүүкл өңгтә.

3. Эн көвүн дулан, ахр чүүкл өңгтә девл өмсчәнә. Һоснь ахр түрәтә. Махлань дулан.

3. Сурврмудт хәрү өгтн. Күүндтн. Ответьте на вопросы. Составьте разговор.

1. Ямаран дулан хувц өмснәч?
2. Чини күлт ямаран?
3. Чини беелә ямаран өңгтә?
4. Чини күзүвч өлгмр эс гиж уйсн?
5. Чини дурта үвлин хувцн ямаран?

Ямаран хот иднәч?

1. Ирлцүлтн. **Соотнесите.**

а) кедмн
ә) чи
б) такан махн
в) зүрж
г) өрг
һ) уста үзм
д) тоһш
е) балта
ё) һадль
ж) өдмг

1.

2.

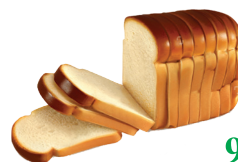
3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

2. Үгмүд дөрвн багт хуватн. **Разделите слова на четыре группы.**

чиксн, боорцг, шүүсн, хөөнә, шөлн, балта, һахан, усн, цә, чи, үкрә, тоһш, өдмг, үсн, зүрж, кедмн, һуйр, шар өрг, уста үзм

Зер-земш.
1. ________________
2. ________________
3. ________________
4. ________________
5. ________________

Махн.
1. ________________
2. ________________
3. ________________
4. ________________
5. ________________

Ундн.
1. ________________
2. ________________
3. ________________
4. ________________
5. ________________

Акун хот.
1. ________________
2. ________________
3. ________________
4. ________________
5. ________________

3. Өггдҗәх үгмүд олзлтн. Бичтн. **Вставьте слова в предложения. Напишите.**

өрм, мах, шүүс, ундасчанав, өлсчәнәв

1. Би ________________. Шүүс уух биләв.
2. Би ________________. Акун хот идх биләв.
3. Ямаран ________________ хулдҗ авхм? Хөөнә?
4. Би уста үзмин ____________ уух биләв.
5. Герлә ________________ идхдән дурта.

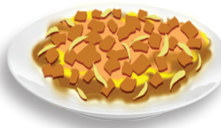
Ямаран хальмг хотд дуртавч?

1. Ирлцүлтн. Соотнесите.

а) дотр
а) һуйртсн махн
а) махн шөлтәһән
а) булмг
а) шарсн элкн
а) сексрдг

1.

2.

3.

4.

5.

6.

2. Үгмүд һурвн багт хуватн. Разделите слова на три группы.

Үстә хот.	Махта хот.	Һуйрта хот.
1. ________	1. ________	1. ________
2. ________	2. ________	2. ________
3. ________	3. ________	3. ________
4. ________	4. ________	4. ________

дотр, өрм, тоһш, балта, чиксн махн, тосн, шарсн элкн, боорцг, цә, чансн махн, сексрдг, булмг

3. Текстла ирлцүлтн. Чик хәрү темдглтн. Соотнесите с текстом. Отметьте правильный ответ.

Кен ю идхдән дурта?

өрм	аав	булмг
тосн	ээж	цә
боорцг	Хоңһр	шөлн
махн		

4. Сурврмудт хәрү өгтн. Күүндтн. Ответьте на вопросы. Составьте разговор.

1. Чи ямаран хальмг хотд дуртавч?
2. Чини эк эцк хойр ямаран хотд дурта?
3. Чини аав ээҗ хойр ямаран хотд дурта?

Долан хонгин туршарт ю кенәч?

1. Үгмүд зурһан багт хуватн. **Разделите слова на шесть групп.**

үд, хәрнә, эрәтә, киилг, асхн, сернә, һосн, дошна, сө, ундн, илвч, өлгмр, шалвр, цевр, өрүн, акун

Цасн күүкн, зер-земш, орндан орна, угатя күүкн, һуйртсн махн, уутьхн, бүшмүд, байн күн

Өдрин цаг.
1. ____________
2. ____________
3. ____________
4. ____________

Хот.
1. ____________
2. ____________
3. ____________
4. ____________

Хувцн.
1. ____________
2. ____________
3. ____________
4. ____________

Чинр.
1. ____________
2. ____________
3. ____________
4. ____________

Дүр.
1. ____________
2. ____________
3. ____________
4. ____________

Үүлдвр.
1. ____________
2. ____________
3. ____________
4. ____________

2. Таблиц күцәж бичтн. Күүндтн. **Заполните таблицу. Составьте разговор.**

Чи долан хонгин туршарт ю кенәч?

Ямаран өдрлә?	Кедү цагла?	Ю кенәч?

3. Үгмүд зәңгсд орултн. Күүндтн. **Вставьте слова в предложения. Составьте разговор.**

1. ____________ цаг болж?
2. Үдин хөөн ____________ кенәч?
3. Чини күлт ____________ ?
4. Чи ____________ байнч?
5. Дегтрин ____________ дүрд дуртавч?
6. Үвләр һаза ____________ кенәч?

а) ямаран
ә) ю
б) кедү
в) юуһарн
г) ю
һ) ямаран

Кен алдр хальмг бөк?

1. Текстла ирлцүлтн, чик зәңгс тогтатн. **Соотнесите с текстом, составьте правильные предложения.**

Бату	өрүн	үүрмүдтәһән харһна.
	нарн өдр	шүүс ууна.
		гүүнә.
		гиичд одна.
		бассейнд өөмнә.
		элгн-садндан золһна.
		цогц-махмудан батрулна.
		зер-земш иднә.

2. Зәңгс тогтатн. **Составьте предложение.**

1) сернә, эрт, Бату, өрүн
2) киитн, Бату, уһана, бийән, усар
3) хотан, нәәмн, иднә, өрүн, часла
4) болһн, цогц, Бату, өдр, махмудан тинилһнә

3. Сурврт хәрү өгтн. **Ответьте на вопрос.**

Бөкд ямаран хот идҗ болшго?

булмг	чиксн махн
зүрҗ	бөрг
боорцг	шарсн махн
такан махн	шарсн элкн
һуйрта хот	шүүсн
альмн	кедмн

4. Сурврмудт хәрү өгтн. Күүндтн. **Ответьте на вопросы. Составьте разговор.**

1. Чи өрүһәр цогц-махмудан батрулнач?
2. Нарн өдрлә ю кенәч?
3. Ямаран хот иднәч?
4. Ямаран хот идхшивч?

Хадвр үзгүд меднч?

1. Ирлцүлтн. Соотнесите.

Б	Т
З	Ф
Һ	Ч
Җ	П
В	К
Ж	С
Д	Х
Г	Ш

2. Үлү үзг темдглтн. Отметьте лишнюю букву.

1) б, в, г, д, ж, җ, з, п, һ
2) н, з, ц, л, м, р
3) п, к, т, ф, ш, с, ч, б, х
4) ц, щ, ч

3. Үгмүд хойр багт хуватн. Разделите слова на две группы.

така
мөрн
хот

Дуута хадврта.
1. ________________
2. ________________
3. ________________
4. ________________
5. ________________

Дүлә хадврта.
1. ________________
2. ________________
3. ________________
4. ________________
5. ________________

һар
нүр
долда

тоть нарн зурлһн цасн ке цә үстә майг

4. Дуута хадврта үгмүд темдглтн. Отметьте слова с звонкими согласными.

Хошадлдго хадвр үзгүд меднч?

1. Үзгүд хойр багт хуватн. **Разделите буквы на две группы.**

Дуута хошадлдго хадвр.

____
____
____
____
____
____

Л

Ц Р

Щ

Ң

Й М

Н

Дүлә хошадлдго хадвр.

____
____
____
____
____
____

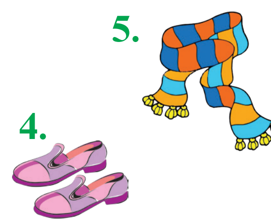
2. Зургла ирлцүлтн. Үгмүд тогтатн. Хошадлдго хадвр үзгүд темдглтн. **Соотнесите с рисунком. Составьте слова. Подчеркните непарные согласные.**

1.

2.

а) өкәөс
ә) чүзкүв
б) шүдбмү
в) равшл
г) илигк

3.

4., 5.

3. Ниилврмүд негдүлтн. Үгмүд бичтн. **Соедините слоги. Напишите слова.**

1) наача- а) җәнәв ______________
2) дуул- ә) чанав ______________
3) гүү- б) җанав ______________
4) инә- в) нав ______________
5) бәә- г) сн ______________
6) дош- һ) нав ______________
7) уу- д) нәв ______________
8) ке- е) җәнәв ______________
9) уй- ё) гмр ______________
10) өл- ж) нәв ______________

4. Ирлцүлтн. **Соотнесите.**

1. Хальмг келнд кедү хадвр үзгүд бәәнә? а) тиирцг
2. Ямаран хадвр үзгүд бәәнә? ә) мөсн
3. Кедү хошадлдго хадвр үзгүд бәәнә? б) 26
4. Эн үгд хойр хошадлдго дуута үзг бәәнә. в) 8
5. Эн үгд нег хошадлдго дүлә үзг бәәнә. г) дуута болн дүлә

Чи умшхдан дуртавч?

1. Суврмудт хәрү өгтн. — Ответьте на вопросы.

1. Далдр кезә босна?
2. Дарунь Далдр ю кенә?
3. Яhад эрүл-менд болна?
4. Кениг садт күргнә?
5. Кен тууль келж өгнә?
6. Кезә тууль келж өгнә?

2. Зәңгс тогтатн. — Составьте предложения.

Далдр Аав	эрт эрүл-менд тууль дүүhән зарядк оран	кенә. ясна. босна. болна. садт күргнә. келж өгнә.

3. Ирлцүлтн. — Соотнесите.

Көл уга –	келдг.
Амн уга –	йовдг,
Үүлд –	агчм.
Аальд –	цаг,

4. Келврлә ирлцүләд, зәңгс тогтатн. — Составьте предложения в соответствии с рассказом.

1. Өлзәт	улан махла	болҗана.
2. hәрә	цанар	иджәнә.
3. Цасн Аав	үдин хотан	дошчана.
4. Герлә	Цасн Аав	өмсчәнә.
5. Үлмж	нөкд	кежәнә.

Чи умшхдан дуртавч?

1. Ирлцүлтн. Сурврт хәрү өгтн. **Соотнесите. Ответьте на вопрос.**

Кен ю кенә?

Манж

Санж

а) селә төгәлж гүүнә.
ә) герин даалһвр кехш.
б) сән темдг эрнә.
в) номан медхш.
г) адһад һарна.
һ) даалһвран босад келнә.
д) һаза нохас көөнә.
е) тоомсрта көвүн болна.
ё) ээжин үг соңсхш.
ж) герин даалһвр күцәнә.
ж) айстан йовна.

2. Марһанд орлцтн. **Примите участие в соревновании.**

Наадн.

Минутын дунд Альмн
Марһанд орад диилнә,
Нег тавна өңгинь
Неринь дуудад келнә:

Цаһан цасн,
Цаһан цаасн,
Цаһан седкл,
Цаһан хаалһ,
Цаһан үсн.

Хувцна нер меддвт?
Хувцн ямаран өңгтәв?
Кен шулуһар келнә?
Келхнь Альмн болна.

Хар махлатав,
Хар күлттәв,
Хар киилгтәв,
Хар башмгтав,
Хойр нүдм
Харлм бас.

Тадн, сурһульчнр, дураһад,
Тавн өңг келтн.
Нег минутын дунд
Марһад, хоорндан хәләтн.

Юн тавн… **1)** өндр?
2) сәәхн?
3) бичкн?
4) төгрг?

3. Келврлә ирлцүләд, зәңгс тогтатн. **Составьте предложения в соответствии с рассказом.**

1. Үлмҗин өрк-бүл	телевизор	бичҗәнә.
2. Аав	асхни хотан	бәәнә.
3. Үлмҗин ахнр-дүүнр	гертән	хәләҗәнә.
4. Үлмж	бөкин дүр	таасгдҗана.
5. Һәрә	дүрмүдән	иджәнә.
6. Цугтаднь	школын наадн	наачана.
7. Күүкд	бөк	үзүлҗәнә.

Кен хальмг нерән туурулжана?

1. Ирлцүлтн. Зәңгс тогтатн. **Соотнесите. Составьте предложения.**

Миңъян	шүлг	дуулна.
Шугран Вера	ду	өмснә.
Чиктән Татьяна	бөк	кенә.
	хальмг хувц	бичнә.
	цогц-махмудан	батрулна.
	харһлт	ноолдна.

2. Үгмүд дөрвн багт хуватн. **Разделите слова на четыре группы.**

Кен ю кенә?

Бөк.	Шүлгч.	Дууч.	Зурач.
____________	____________	____________	____________
____________	____________	____________	____________
____________	____________	____________	____________

бөк ноолдна, өмснә, зург зурна, махмудан батрулна, хальмг хувц өмснә, ду дуулна, шүлг умшна, концерт өгнә, зург хулдна, марһанд орлцна, шүлг бичнә, һәәхүл кенә

3. Үгмүд чик ормднь тәвтн. **Вставьте слова.**

Мини аав – ачта хөөч.

Мини хора ____________, сарул. Эрст аавин ____________ өлгәтә. Эн алдр хальмг зурачин зург.

Аав ____________ бәәнә. Эн өрүн босна. Өр цәәхлә, хөөдән һарһна. Өрәл нәәмнлә ____________ цәәһән ____________. Үдин хотдан нег часла ирнә. Махта ____________ иднә. Хөөһән асхн долан часла орулна.

Дарунь асхни хотан иднә. Гиичин хорад ____________ умшна, телевизор хәләнә. Орндан эрт ____________.

Мини аав ____________, көдлмшч күн. Би аавдан дуртав.

өрүни | орна | зург | эрт | медәтә | селәнд | соньн | ик | хот | ууна

Эндр кенә һарсн өдр?

1. Сурврмудт хәрү өгтн. Ирлцүлтн. **Ответьте на вопросы. Соотнесите.**

Кен ю белглҗәнә?

Эк эцк хойр	киилг
Болд	күлт
Цаһан	махла
Үлмҗ	күзүвч
	наад
	дошур

Белгүд ямаран?

киилг	үнтә
күлт	өлгмр
махла	улан
күзүвч	дулан
наадн	эрәтә
дошур	өргн
	ценкр
	ахр ханцта
	шин

2. Сургч үгмүд тәвтн. Сурврмудт хәрү өгтн. Күүндтн. **Вставьте вопросительные слова. Ответьте на вопросы. Составьте разговор.**

1. Эндр __________ һарсн өдр?
2. Элвг __________ бәәнә?
3. Элвг __________ наста?
4. __________ гиичд ирв?
5. Цаһан __________ белг белглҗәнә?
6. Хашад __________ бәәнә?
7. __________ көвүд һазаран һарчахш?

а) кедү
ә) ямаран
б) кенә
в) кен
г) альд
һ) юңгад
д) юн

3. Зәңгс чик ормднь тәвтн. Нүүрәр күүндтн. **Вставьте предложения. Составьте диалог.**

Үлмҗ: Җиижә, ор. (1) ____________.
Җиижә: (2) ______________________?
Үлмҗ: Эндр мини дүүһин һарсн өдр.
Җиижә: (3) ______________________!
Үлмҗ: Эн мини белг – компьютерин наадн.
Җиижә: (4) ______________________!
Үлмҗ: Ширәлнд ор.
Җиижә: (5) ______________________?
Үлмҗ: Байрин хот идий.
Җиижә: (6) ______________________! Гесм өлсчәнә.

а. Йир сән белг!
ә. Юн учрв?
б. Ямаран соньн зәңг!
в. Сән йовдл!
г. Юн болҗана?
һ. Гиич бол.

Чи наадхдан дуртавч?

1. Ахр келврмүд зургудла ирлцүлтн. Соотнесите рассказы с рисунками.

Эн җилин ямаран цаг?

а. Эндр нарта өдр. Бичкдүд ова деерәс дошчана. Цасн орҗана.

ә. Халун салькн үләҗәнә. Бичкдүд уснд өөмҗәнә. Школ чилҗәнә. Күүкд амрчана.

б. Халун салькн үләҗәнә. Бичкдүд уснд өөмҗәнә. Сурһуль чилҗәнә. Күүкд амрчана.

в. Киитн салькн үләҗәнә. Үүлн хурҗана. Хур орҗана. Бальчг һарчана. Будн зогсчана. Усн көрчәнә. Күүкд дулан хувцан өмсчәнә.

2. Ирлцүлтн. Соотнесите.

1. Эн цагла күүкд сернә.	**а)** асхн
2. Эн цагла әмтн унтна.	**ә)** өрүн
3. Эн цагла күүкд школас ирнә.	**б)** сө
4. Эн цагла әмтн телевизор хәләнә.	**в)** үд

3. Дутҗах үзгүд бичтн. Напишите недостающие буквы.

Дуута хадвр үзгүд	**Б**		**Г**			**Ж**	**Җ**	
Дүлә хадвр үзгүд		**Ф**		**Х**	**Т**			**С**

4. Нег зургин тускар келтн. Тана үүрмүд тааж медх зөвтә.
Опишите один рисунок по выбору. Ваши друзья должны отгадать рисунок.

а)

ә)

б)

Чи ю дасвч?

1. Суврмуд хәрүтәһинь ирлцүлтн. Соотнесите вопросы с ответами.

1. Өрүн босад ю кенәч?
2. Үдин хотан кезә иднәч?
3. Асхн долан часла ю кенәч?
4. Кезә орндан орнач?
5. Эн киилг ямаран?
6. Чини шаһавч дулан?
7. Күүкд һаза ю кеҗәнә?
8. Чамд булмг таасгдну?
9. Чи ундасчанач?
10. Чи юуһарн байнч?

а. Сул, ут.
ә. 12:00
б. Дошурар дошчана.
в. Уга, би өрмд дуртав.
г. Дегтр умшнав.
һ. Э, шүүс уух биләв.
д. Нүр-һаран уһанав.
е. Үүрмүдәрн.
ё. Асхн 10 часла.
ж. Уга, нимгн.

10	Чини аш:

2. Чик хәрү шүүтн. Выберите правильный ответ.

	а)	ә)	б)
1. Юуна ханцн ахр?	а) киилг	ә) киилгин	б) киилгтә
2. Юн дулан захта?	а) күлт	ә) күлтин	б) күлттә
3. Эн хот ямаран?	а) махар	ә) махна	б) махта
4. Эн юуна махн?	а) така	ә) такан	б) таката
5. Күүкд юуһар дошчана?	а) цанас	ә) цанта	б) цанар

5	Чини аш:

3. Чик үг темдглтн. Отметьте правильное слово.

1. Күн өрк-бүләрн (байн / угатя).
2. Шин машин (кимд / үнтә).
3. Угатя күүкн (шин / хуучн) сөөкә өмсчәнә.
4. (Татврта / татврго) күн бийдән туста.
5. Бальчгта һосн (цевр / киртә).

5	Чини аш:

4. Чик үзг темдглтн. Отметьте правильную букву.

1. Ки____г (ж / ш)
2. Бө____ч (г / к)
3. Эрс____ (т / д)
4. За____сн (һ / х)
5. Кам____цецг (б / п)
6. Домбр____ (ж / ч)
7. Ээ____гә (з / с)

5	Чини аш:	25	Цуг ашлт:

1-гч кичәл

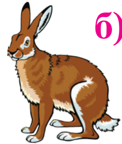
Чи юуһар нааднач?

1. Ирлцүлтн. Зәңгс тогтатн. **Соотнесите. Составьте предложения.**

Эн ямаран аң?

а)

ә)

б)

в)

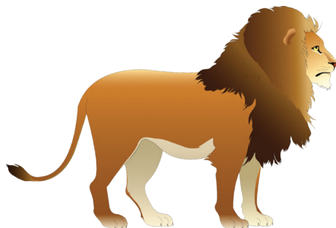

г)

Эн аң ямаран бәрцтә?

1) арслң	көдлмшч
2) аю	әәмтхә
3) ирвск	залху
4) зан	зөргтә
5) туула	чидлтә
	өкәр
	эвтә

1. Аю залху. ______________________________
2. ______________________________________
3. ______________________________________
4. ______________________________________
5. ______________________________________

2. Умштн. Үгмүд олзлтн. **Прочитайте. Используйте слова.**

сүүлтә мах зөргтә һәрәднә шар

1. Арслң ______________, чидлтә аң.
2. Ут ________________ нооста.
3. Ик толһата, ут______________.
4. Эн гүүнә, ______________, ноолдна.
5. Арслң ______________иднә.

3. Умштн. Неринь бичтн. **Прочитайте. Напишите имя.**

1. ____________
2. ____________
3. ____________

Герләд һурвн аю-наадһас бәәнә. Эднә нернь кемб? Тааж медтн.

а. Аюка көк тиирцг, ахр сул киилг болн күрң һос өмсчәнә.
ә. Аюн күрң тиирцг, ут күлт, улан күзүвч өмсчәнә.
б. Аюна ахр улан майг, цаһан киилг, шар сөөкә өмсчәнә.

Чамд ямаран наадhас бәәнә?

1. Ирлцүлтн. **Соотнесите.**

1) әәмтхә	а) көдлмшч
2) мектә	ә) эццн
3) залху	б) зөргтә
4) тарhн	в) байн
5) киртә	г) санамр
6) угатя	h) өргн
7) уутьхн	д) цевр

2. Сурврт хәрү өгтн. **Ответьте на вопрос.**

Эн аңгуд ямаран?

цецн
шинжләч
олмhа
зөргтә
көдлмшч
әәмтхә
өкәр
чидлтә

3. Үлү үг олтн. **Найдите лишнее слово.**

1) олмhа, шинжләч, залху
2) зөргтә, чидлтә, әәмтхә
3) эццн, тарhн, санамр
4) ухата, сәәхн, өкәр
5) өргн, сул, уутьхн

4. Эн наадhан тускар келвр бичтн. Сурврмуд олзлтн. **Напишите рассказ об этой игрушке. Используйте вопросы.**

1. Юн?
2. Ямаран?
3. Кенә?

4. Ямаран бәрцтә?
5. Ямаран хувцта?

Чамд ноха бәәнү?

1. Үлү үг олтн. Найдите лишнее слово.

1) ноосн, чикн, көл, бавһр
2) хар, гилвксн, күрң, оштв
3) бавһр, гилвксн, оштв, җөөлн
4) номһн, сертхр, иньгч, залху
5) сертхр, ут, альвн, бичкн

2. Үгмүд һурвн багт хуватн. Разделите слова на три группы.

Аң.	Бәәдл.	Бәрц.
1. ____________	1. ____________	1. ____________
2. ____________	2. ____________	2. ____________
3. ____________	3. ____________	3. ____________
4. ____________	4. ____________	4. ____________
5. ____________	5. ____________	5. ____________
6. ____________	6. ____________	6. ____________
7. ____________	7. ____________	7. ____________

олмһа, ирвск, өкәр, меклә, бавһр, аю, зөргтә, арслң, җөөлн, санамр, моһа, эццн, залху, гилвксн, туула, сертхр, зан, әәмтхә, цецн, тарһн, мектә

3. Зәңгс тогтатн. Бичтн. Составьте предложения. Напишите.

Герлән ноха

Өлзәтин миисн кичг

хар
оштв
ут
гилвксн
бавһр
сертхр
иньгч
альвн
номһн

ноостa.
көлтә.
чиктә.
өңгтә.
бәрцтә.

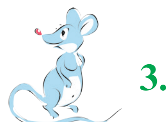
4. Зургар келвр тогтатн. Составьте рассказ по рисунку.

1. Нерн 2. Насн 3. Өңг 4. Бәәдл 5. Бәрц

Тана герт ямаран аңгуд бәәнә?

1. Ирлцүлтн. **Соотнесите.**

 1.
 2.
 3.
 4.
 5.
 6.

а) хулһн
ә) тоть
б) туула
в) заһсн
г) күрн
һ) зара

2. Сурврт хәрү өгтн. **Ответьте на вопрос.**

Юн ю иднә?

1) туула
2) күрн
3) хулһн
4) зара
5) тоть
6) заһсн

а) яңһг
ә) ээзгә
б) хавстн
в) һадль
г) луувң
һ) альмн
д) махн
е) өдмг
ё) ноһа
ж) зер-земш

3. Сурврмудт хәрү өгтн. **Ответьте на вопросы.**

Ямаран бәрцтә?

ухата
сәәхн
әәмтхә
шулун
мектә
шудрмг
татврта
чидлтә
залху

1) туула
2) күрн
3) хулһн
4) зара
5) тоть
6) заһсн
7) мис
8) ноха

Ямаран бәәдлтә?

оошк хамрта
олн зүсн өңгтә
ут чиктә
ут цогцта
ик нүдтә
ут сүүлтә
бор нооста
күрң нооста
ахр көлтә
бичкн нүдтә
тарһн цогцта
цаһан нооста

Чини герин аң ямаран?

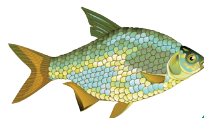
1. Ирлцүлтн. **Соотнесите.**

Юн альд бәәнә?

1.

2.

3.

4.

а) уснд
ә) ө-шуһу моднд
б) модн деер
в) нүкн дотр

2. Зәңгс тогтатн. Бичтн. **Составьте предложения. Напишите.**

1. __________ уснд бәәнә.
2. __________ ө-шуһу моднд __________.
3. __________ модн деер ______________.
4. __________ нүкн дотр ______________.

3. Үгмүд тавн багт хуватн. **Разделите слова на пять групп.**

Бәәдл.	Бәрц.	Насн.	Бәәрн.	Хот.
1. ____________	1. ____________	1. ____________	1. ____________	1. ____________
2. ____________	2. ____________	2. ____________	2. ____________	2. ____________
3. ____________	3. ____________	3. ____________	3. ____________	3. ____________
4. ____________	4. ____________	4. ____________	4. ____________	4. ____________

шовһр чирәтә, луувң, мектә, ө-шуһу модн, бичкн, тарһн цогцта, әәмтхә, көгшн, усн, төгрг нүдтә, залху, баахн, яңһг, төмр терм, ут сүүлтә, татврта, нүкн, медәтә, буудя, хорха-меклә

4. Үгмүд чик ормднь тәвтн. **Вставьте слова.**

Мини герин аң.
(һәрән келвр)

Мини хорад, ширә деер, ______________ зогсчана.
Эн мини хулһна ______________. Мини хулһна нерн Шудрмг. Эн дөрвн ______________. Эн торһн, цаһан нооста, ут ______________, бичкн оошк хамрта. Хулһна дурта хот – ______________.

Шудрмг өрүн ______________ сернә. Өдрин дуусн гүүнә, ______________, һәрәднә, хот иднә. Эн ______________ биш, эн көдлмшч.

төмр терм **сүүлтә** **залху** **бәәрн** **эзгә** **сарта** **эрт** **давшна**

Чини аң ямаран заңта?

1. Текстд татсн үгмүд дөрвн багт хуватн. Бичтн.

Разделите слова подчеркнутые в тексте на четыре группы. Напишите.

Кен? Юн?

1. ____________
2. ____________
3. ____________
4. ____________
5. ____________
6. ____________
7. ____________

Кенә? Юуна?

1. ____________
2. ____________
3. ____________
4. ____________

Кенәр? Юуһар?

1. ____________
2. ____________
3. ____________
4. ____________

Кентә? Юуна?

1. ____________
2. ____________
3. ____________
4. ____________
5. ____________
6. ____________
7. ____________

2. Чик үг зәңгд орултн.

Вставьте пропущенное слово.

1. Һалзн ик ____________ ноха. (цогц / цогцта / цогцар)
2. Ээҗ Һалзнд ____________ хот чанна. (махн / махна / махта)
3. Һалзна гер улан ____________. (деевр / дееврәр / деевртә)
4. Мини ____________ заң сән. (нохата / нохаһар / нохан)
5. Үвләр Һалзн ____________ наадна. (цасна / цасар / цасн)
6. Һалзн ____________ чансн хотд дурта. (ээҗәр / ээҗин / ээҗтә)

3. Дутҗах үгмүд бичтн.

Напишите недостающие слова.

Кен? Юн?	Кенә? Юуна?	Кенәр? Юуһар?	Кентә? Юута?
цан	цанын		
	герин		
		нохаһар	
			нохата

4. Ирлцүлтн. Сурврмудт хәрү өгтн.

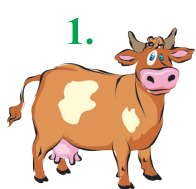
Соотнесите. Ответьте на вопросы.

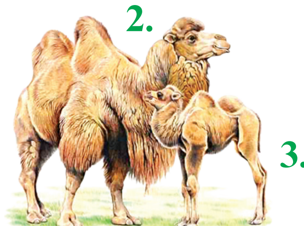
1. ____________ гер улан деевртә? а) юуһар
2. Үвләр ноха ____________ наадна? ә) юн
3. ____________ хот нохад чанна? б) юуна
4. ____________ номһн заңта? в) юута

Аавин хошт ямаран мал бәәнә?

1. Ирлцүлтн. **Соотнесите.**

а) хөн
ә) ботхн
б) үкр
в) буур

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8.

г) унһн
һ) туһл
д) гүн
е) хурһн

2. Үгмүд зәңгсд орултн. **Вставьте слова в предложения.**

1. Үкрин үрн ____________.
2. Хөөнә үрн ____________.
3. Ямана үрн ____________.
4. Мөрнә үрн ____________.
5. Темәнә үрн ____________.
6. Нохан үрн ____________.

а) хурһн
ә) унһн
б) туһл
в) кичг
г) ишк
һ) ботхн

3. Үгмүд һурвн багт хуватн. **Разделите слова на три группы.**

Эр.	Эм.	Үрн.
1. ________	1. ________	1. ________
2. ________	2. ________	2. ________
3. ________	3. ________	3. ________
4. ________	4. ________	4. ________
5. ________	5. ________	5. ________
6. ________	6. ________	6. ________

бух, ишк, яман, буур, хөн, һаха, туһл, хуц, хурһн, иңгн, үкр, ботхн, ажрһ, унһн, мегж, тек, гүн, һахан кичг, темән

4. Зәңгс тогтатн. **Составьте предложения.**

1) мал / бух / чидлтә
2) альвн / унһн / мөрнә
3) хошт / темән / аавин / бәәнә / бөктә / хойр
4) һурвн / бәәнә / һахан / манад / кичг
5) болн / ишк / олмһа / ямана / шудрмг

Мөрн ямаран ә һарһна?

1. Ирлцүлтн. Бичтн. **Соотнесите. Запишите.**

1. Үкр	**а)** мәәлнә
2. Хөн	**ә)** буульна
3. Мөрн	**б)** хуцна
4. Темән	**в)** мөөрнә
5. Ноха	**г)** доңһдна
6. Һаха	**һ)** инцхәнә
7. Һалун	**д)** хорҗңнна

2. Зәңгс чик даранднь тәвтн. **Расставьте предложения в правильной последовательности.**

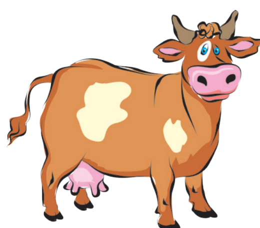
Жиижә: Хааһул ха! Һаза сө болҗана.
Үлмҗ: (1) ________________
Жиижә: (2) ________________
Үлмҗ: Һаха хорҗңнҗана.
Жиижә: (3) ________________
(4) ________________
Үлмҗ: (5) ________________
(6) ________________

а. Бичә ә.
ә. Эн юн ә?
б. Яһсн соньн үг!
в. Түрүн болҗ соңсчанав.
г. Ичкевт.
һ. Чи меддговч?

3. Зәңгс тогтатн. **Составьте предложения.**

1) мәәлҗәнә, мис, альд?
2) хар, хуцҗана, ик, Үлмҗин, ноха.
3) инцхәҗәнә, һаза, мөрн, аавин.
4) дотр, үкр, мөөрчәнә, хаша.
5) эр, хәәкрнә, өрүһәр, така, хошт.
6) буур, буульҗана, аавин, темән.

4. Эн малын тускар келвр тогтатн. **Составьте рассказ об этом животном.**

1. Ямаран мал?
2. Альд бәәнә?
3. Кенә мал?
4. Ю өгнә?
5. Ямаран ә һарһна?
6. Ямаран бәәдлтә?
7. Ямаран өңгтә?
8. Ю иднә?

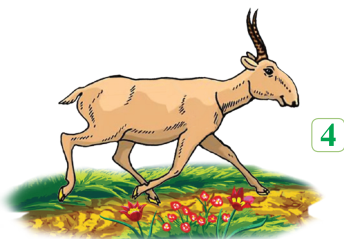
Теегт ямаран зерлг аңгуд бәәнә?

1. Ирлцүлтн. Зәңгс бичтн. **Соотнесите. Составьте предложения.**

1

2

3

4

Чон хулсн заагт.

5

а) өвсн дотр

ә) нүкн дотр

б) хулсн заагт

в) ова деер

г) теегт

2. Зәңгс тогтатн. **Составьте предложения.**

Юн ю иднә?

Чон	буудя	иднә.
Арат	өвс	
Гөрәсн	мах	
Зурмн	hoha	
Ялмн		

Юн альд бәәнә?

Чон	нүкнд	бәәнә.
Арат	теегт	
Гөрәсн	ө-шуhу моднд	
Зурмн	хулсн заагт	
Ялмн	уснд	
Заhсн		
Меклә		

3. Үгмүд чик ормднь тәвтн. **Вставьте слова.**

Хальмг теегин зерлг аң.

Туула ____________ бәәнә. Үвләр ____________ цаhан, хаврар бор. Хойр ут чиктә, ик ____________ нүдтә, бичкн оошк ____________, ахр сүүлтә.

Туула ____________ аң. Эн әәмтхә. Чон арат хойрас ____________. Эднәс ____________ бултна.

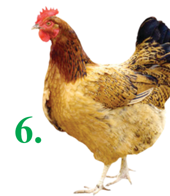
төгрг **нүкнд** **хамрта** **теегт** **хурдн** **ноосмь** **әәнә**

Ямаран шовуд меднәч?

1. Ирлцүлтн. **Соотнесите.**

1.
2.
3.
4.

а) харада
ә) керә
б) така
в) көглҗрһн
г) хөн керә
һ) үкр хар
д) богшурһа
е) нуһсн
ё) немш така

5.
6.
7.
8.
9.

2. Үгмүд хойр багт хуватн. **Разделите слова на три группы.**

	Зерлг шовуд.	Герин шовуд.	
керә	1. ______	1. ______	богшурһа
һалун	2. ______	2. ______	немш така
көглҗрһн	3. ______	3. ______	шаазһа
нуһсн	4. ______	4. ______	така
эр така	5. ______	5. ______	үкр хар
	6. ______	6. ______	

3. Үгмүд чик ормднь тәвтн. **Вставьте слова.**

Харада – хаврин ______. Намрар дулан һазрур ______. Хаврар хәрҗ ирнә. ______ авч ирнә.

Харада бичкн ______ шовун. Хар болад, харада гидг нертә. Эн буудя, ______ ______. Герин ______ дор бәәнә.

хар **деевр** **нисңә** **иднә** **шовун** **хорха-меклә** **хавр**

4. Нег шовуна тускар келвр тогтатн. Зура олзлтн. **Составьте рассказ про одну птицу. Используйте план.**

а)

ә)

1. Нерн.
2. Бәәдл.
3. Хот.
4. Бәәрн.

Зоопаркд ямаран аңгуд бәәнә?

1. Үгмүд һурвн багт хуватн. **Разделите слова на три группы.**

Герин мал.	Зерлг аңгуд.	Шовуд.	Хорха-меклә.
1. ____________	1. ____________	1. ____________	1. ____________
2. ____________	2. ____________	2. ____________	2. ____________
3. ____________	3. ____________	3. ____________	3. ____________
4. ____________	4. ____________	4. ____________	4. ____________
5. ____________	5. ____________	5. ____________	5. ____________
6. ____________	6. ____________	6. ____________	6. ____________

арслң, мөрн, көглҗрһн, батхн, үкр хар, меклә, хөн, арат, ирвск, моһа, нуһсн, һаха, зан, шаазһа, бөкүн, темән, күрн, богшурһа, яман, аю, хорха, керә, аралҗн, үкр

2. Текстла ирлцүләд, зәңгс тогтатн. **Соотнесите с текстом. Составьте предложения.**

1. Темән 2. Арслң 3. Ирвск 4. Меклә	чидлтә оньгта зөрмг	нег бөктә сәәхн цогцта олн зүстә хорха иднә	зерлг аң. герин мал.

3. Зәңгсд кергтә үгмүд орултн. **Вставьте слова в предложения.**

Жиижә: Герлә, чи альдаран йовж йовнач?
Герлә: Хәрж йовнав. (1) ________________?
Жиижә: Соньн зәңг бәәнә.
Герлә: (2) ______________________________?
Жиижә: Үлмж һәрә хойр зоопаркд йовҗана.
Герлә: (3) ____________ ? (4) ______________!
Жиижә: (5) ___________ , бас зоопаркд одҗанав. Чи юн гиж санҗанач?
Герлә: (6) ______________________________. Хамдан йовий.

а. Үнәрий?
ә. Би болхла,
б. Ямаран зәңг?
в. Юн болв?
г. Нанд бас соньн.
һ. Йир соньн!

Ямаран соньн зәңг бәәнә?

1. Бичглә ирлцүләд, зәңгс тогтатн. **Соотнесите с письмом. Составьте предложения.**

	номһн	
	зөргтә	
Аав	шулун	санамр.
	залху	
Бавһр	цецн	өкәр.
	эццн	
Барг	олмһа	шинжләч.
	ухата	
Яман	шудрмг	әәмтхә.
	тарһн	
Ишк	хурдн	көдлмшч.

1. Аав цецн **болн** ухата.
2. Ишк шинжләч, **болв** әәмтхә.

2. Үгмүд чик ормднь тәвтн. Сурврмудт хәрү өгтн. **Вставьте слова. Ответьте на вопросы.**

1. Аав __________ көдлнә.
2. __________ аавтаһан күүндхдән дурта?
3. Аав ____________ сәәнәр меднә?
4. Хоңһр __________ бәәнә?
5. Хошт __________ бәәнә?
6. __________ шовуд бәәнә?
7. Аавд __________ ноха бәәнә?
8. Аав __________ довтлна?
9. __________ чикн сертхр?
10. __________ ишк дурта?

а) ю
ә) юн
б) альд
в) ямаран
г) кен
һ) юуһар
д) кениг
е) юуна
ё) юунд
ж) кедү

3. Хоңһрин аавин тускар келвр тогтатн. **Составьте рассказ про дедушку Хоңһра.**

Эн үгд ямаран үзг дутҗана?

1. Үгмүд һурвн багт хуватн. Дутҗах үзг бичтн. | **Разделите слова на три группы. Вставьте пропущенные буквы.**

ав__яс

туул__

док__я

Миң__ян

Ь		Ъ
1. ________	1. ________	1. ________
2. ________	2. ________	2. ________
3. ________	3. ________	3. ________

уут__хн

ин__г

кичәл__

кел__н

үүл__н

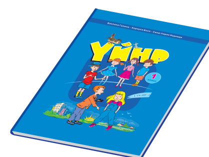
2. Кергтә үг зокалд орултн. | **Вставьте нужное слово в правило.**

Л, Н, Д, Т үзгүдин хөөн ____________темдг бичгднә.

(җөөлн / хату)

3. Ниилврмүд негдүлтн. Үгмүд бичтн. | **Соедините слоги. Напишите слова.**

1) ууть -	а) лг	____________
2) өлг -	ә) лн	____________
3) киш -	б) хн	____________
4) со -	в) мг	____________
5) үү -	г) мр	____________
6) халь -	һ) ньн	____________

4. Умштн. Җөөлнәр келгдсн үзгүд темдглтн. | **Прочитайте. Отметьте мягко произносимые буквы.**

Һарсн өдрлә белг белглнә. Эн сән авъяс. Эндр Өлзәтин һарсн өдр. Иньгүд белг авч иржәнә. Хәләтн. Дала белг: чүүкл альчур, өлгмр киилг, хальмпр цецг, соньн дегтр. Ээж күлт белглжәнә. Ах Адьян тоть өгчәнә.

Эн үгд җөөлн темдг бичгдну?

1. Үгмүд хойр багт хуватн. **Разделите слова на две группы.**

Эгшг үзгүд

Өмн дарана	**Ар дарана**
1. ________________	1. ________________
2. ________________	2. ________________
3. ________________	3. ________________
4. ________________	4. ________________
5. ________________	5. ________________

арат, үкр, аю, номһн, чидлтә, арат, гөрәсн, хурдн, өкәр, яман

2. Кергтә үг зокалд орултн. **Вставьте нужное слово в правило.**

1. Кемр үгд өмн дарани эгшг үзг бәәхлә, җөөлн темдг ____________.

(бичгднә / бичгдхш)

2. Кемр үгд ар дарани эгшг үзг бәәхлә, җөөлн темдг ______________.

(бичгднә / бичгдхш)

3. «Ь» темдг бичгднә эс гиж бичгдхш? **«Ь» знак пишется или не пишется?**

1) ал___д	**6)** герл___вч___	**11)** биил___х
2) ал___хн	**7)** дел___гәтә	**12)** бал___чг
3) бел___дх	**8)** тан___лдх	**13)** ил___в___тә
4) хал___ш	**9)** шүл___г	**14)** хал___мг
5) бич___г	**10)** он___гта	**15)** дөч___н

4. Җөөлн темдг чикәр тәвтн. **Расставьте правильно «Ь».**

1. Темән буул___на.

2. Өл___гмр ал___чур.

3. Уут___хн күл___т.

4. Өл___зәтин миисин кич___г.

5. Ал___вн ир___вскин үр___н.

6. Сурһул___чнр биил___җәнә.

7. Җөөл___н заңта ар___слң.

Чи умшхдан дуртавч?

1. Шүлглә ирлцүләд, зәңгс тогтатн. **Составьте предложения в соответствии со стихотворением.**

1. Харада	hазр	урhна.
2. Нарн	ноhана беткд	зөөнә.
3. Ноhан	хаврин зәңг	байрлна.
4. Цецгүд	хаврт	ээнә.
5. Баhчуд	нигтәр	шавшна.

2. Үгмүд хойр багт хуватн. Сурврмудт хәрү өгтн. **Разделите слова на две группы. Ответьте на вопросы.**

Харада ю кенә?	Хавр ямаран?
1. ____________________	1. ____________________
2. ____________________	2. ____________________
3. ____________________	3. ____________________
4. ____________________	4. ____________________

шуугата, хаврин зәңг зөөнә, халун, нарта, халяд нисңә, сәәхн, айсар биилнә, инәhәд нисңә

3. Ирлцүлтн. **Соотнесите.**

1. Моhа 2. Мөрн 3. Харада 4. Харцх шовун 5. Чон 6. Күн 7. Харада шовун 8. Туула 9. Ноха

а) чеежтә ә) шүүрлhтә б) хамрта в) сүүлтә г) урлта h) сахлта д) чиктә е) суудлта ё) нүдтә

4. Үгмүд чик даранднь тәвтн. **Расставьте слова в правильной последовательности.**

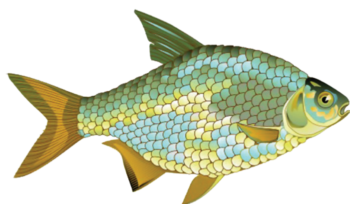
1) үздго / hаха / теңгр
2) эзндән / шовун / ноха / бийдән
3) цуhар / чон / чоныг / таньдг / таньдго / кү

5. Келврлә ирлцүләд, сурврмудт хәрү өгтн. **Ответьте на вопросы к тексту.**

1. Ээж үсәр ю кенә?
2. Герлә ээждән яhж нөкд болна?
3. Үкр ямаран бәрцтә?
4. Герлә асхнд ю ууна?
5. Үсн ямаран хот?

Чи умшхдан дуртавч?

1. Шүлглә ирлцүләд, зәңгс тогтатн. **Составьте предложения в соответствии со стихотворением.**

Зaһсн	байрта сүүләрн уснд альвлад өдмгин тасрха шулун	өөмҗәнә. хавлҗана. наачана.

2. Ирлцүлтн. **Соотнесите.**

Темән Чон	хун номһн шил хойр һал нәәхлсн	бөктә. нүдтә. күзүтә. йовдлта. заңта.

3. Үгмүд чик даранднь тәвтн. **Расставьте слова в правильной последовательности.**

1) тоста / асрхла/ амн / мал
2) әмнь / хойрин / күн / холвата / мал

4. Келврлә ирлцүләд, сурврмудт хәрү өгтн. **Ответьте на вопросы к тексту.**

1. Аав ямаран мал хоштан бәрнә?
2. Хөн ямаран олзта мал?
3. Ээҗ хөөнә махар ямаран хот кенә?
4. Җиижә аавдан яһҗ нөкд болна?
5. Хөөнә хурһд ямаран бәрцтә?

5. Келврлә ирлцүләд, зәңгс тогтатн. **Составьте предложения в соответствии с текстом.**

Аав Ээҗ Җиижә	хө хөөһән хөөнә	махар хурһд	хот кенә. хәләнә. орулна. бәрнә. һарһна.

Теегин шовуд меднч?

1. Ирлцүлтн. **Соотнесите.**

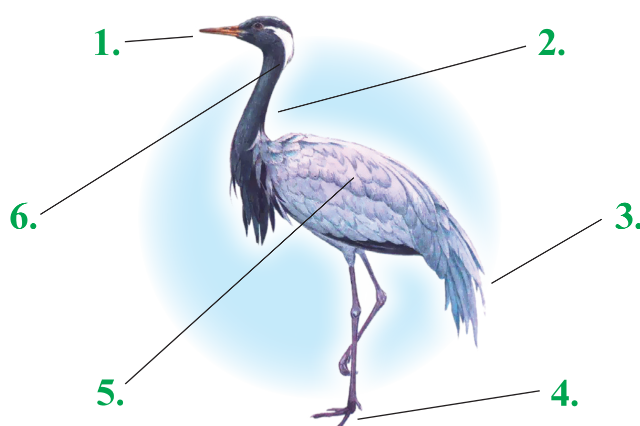

а) харцх
ә) көк хутн
б) тоһрун
в) торһа
г) һәрд

2. Үгмүд чикәр заатн. **Правильно назовите слово.**

хоңшар **тавг** **сүл** **күзүн** **зала** **живр**

3. Ирлцүлтн. Сурврт хәрү өгтн. **Соотнесите. Ответьте на вопрос.**

Тоһрун ямаран бәәдлтә шовун?

1) ут **а)** хоңшарта
2) сарсхр **ә)** залата
3) чидлтә **б)** күзүтә
4) шовһр **в)** толһата
5) өргн **г)** сүүлтә
6) хар **һ)** живртә
7) бичкн **д)** тавгта

18-гч кичәл

Юуһар арат гиичән тоона?

1. Туульла ирлцүләд, зәңгс тогтатн. **Составьте предложения в соответствии с текстом.**

	аратыг	гиичд		дуудна.
	тоһруг	хотар		тоона.
Арат	аратд	хаш	тәрлкд	кенә.
Тоһрун	тоһрунд	хот	уутьхн буһшт	өгнә.
	аратын	хаш		идж чадхш.
	тоһруна	хот		

2. Зәңгс тогтатн. **Составьте предложения.**

1) кезәнә/ иньгүд / арат / хойр / тоһрун / бәәж
2) тоһруг / тоона / хашар / арат
3) бәргдхш / хаш / хоңшарт / шовһр
4) гиичд / аратыг / тоһрун / дуудна
5) хотан / кенә / тоһрун / уутьхн / буһшт
6) уга / арат / хот / үлднә
7) хойр / арат / үүрлхш / ода / тоһрун

3. Үгмүд зәңгсд орултн. **Вставьте слова в предложения.**

Нег өдр арат тоһруг ____________ дуудна. Гиичән хашар тоона. Тәрлкд ____________ кенә. Шовһр ____________ хаш бәргдхш. Арат хашан ____________ идчкнә.

Маңһдуртнь тоһрун ____________ дуудна. Тоһрун хотан ____________ буһшт кенә. Арат идж чадхш. ____________ арат герүрн хәрнә.

өлссн **гиичд** **аратыг** **хаш** **эврән** **уутьхн** **хоңшарт**

Чи наадхдан дуртавч?

1. Тааҗ медтн. **Отгадайте.**

1. Эн герин мал. Маднд үс, тос, өрм өгнә.
2. Эн зерлг аң. Ө-шуһу моднд бәәнә. Бавһр күрң нооста, ик чидлтә.
3. Эн шовун паркд бәәнә. Хаврин зәңг авч ирнә. Бичкн хар цогцта, серә сүүлтә.
4. Эн ик цогцта теегин шовун. Ут шовһр хоңшарта, хар залата.
5. Оштв бавһр делтә, ут сүүлтә. Зөрмг, зерлг аң.
6. Ут күзүтә герин шовун. Ут улан хоңшарта. Бичкдүд энүнәс әәнә.

2. Сурврмуд чик ормднь тәвтн. Наадтн. **Правильно расставьте вопросы. Поиграйте.**

Үлмҗ: Өлзәт, наадый.
Чи нег малын нер ухал.
Би тааҗ меднәв.
Өлзәт: Сән.
Үлмҗ: (1) ________________
Өлзәт: Зерлг аң.
Үлмҗ: (2) ________________
Өлзәт: Ик цогцта, ут көлтә.
Үлмҗ: (3) ________________
Өлзәт: Өвс, буудя хамтхас
Үлмҗ: (4) ________________
Өлзәт: Теегт.
Үлмҗ: Би меднәв. Эн темән.

а. Альд бәәнә?
ә. Ямаран бәәдлтә?
б. Эн герин мал эс гиҗ зерлг аң?
в. Ю иднә?

3. Сурврмуд олзлтн. Күүндтн. **Составьте диалог, используя вопросы.**

1. Эн юн?
2. Ямаран бәәдлтә?
3. Ямаран бәрцтә, заңта?
4. Ю иднә?
5. Альд бәәнә?

а) Эн (мал / зерлг аң / шовун).
ә) ________________________
б) ________________________
в) ________________________
г) ________________________

Чи ю дасвч?

1. Сурвр хәрүтәһинь ирлцүлтн. **Соотнесите вопрос и ответ.**

1. Чини мис ямаран хот иднә?	**а.** Инцхәнә.
2. Хөөнә үрн ямаран нертә?	**ә.** Өвсәр.
3. Мөрн ямаран ду һарһна?	**б.** Темән.
4. Ямаран зерлг аң үвлд унтна?	**в.** Нүкнд.
5. Ямаран мал хойр бөктә?	**г.** Үс ууна.
6. Аю альд бәәнә?	**һ.** Шовһр.
7. Зара альд хотан бултулна?	**д.** Әәмтхә.
8. Тоһруна хоңшар ямаран?	**е.** Хурһн.
9. Гөрәсн юуһар идшлнә?	**ё.** Ө-шуһу моднд.
10. Туула ямаран бәрцтә?	**ж.** Аю.

10	Чини аш:

2. Чик үг темдглтн. **Отметьте правильное слово.**

1. Мөчн (залху / шулун) аң.
2. Арат (санамр / мектә) аң.
3. Такан һууҗмул (киртә / өкәр).
4. Чон (хошт / хулсн заагт) бәәнә.
5. Күрн (яңһг / мах) иднә.

5	Чини аш:

3. Сурврт чик хәрү шүүтн. **Выберите правильный ответ на вопрос.**

1. Кенә мис альвн?	**а)** Өлзәтә	**ә)** Өлзәтин	**б)** Өлзәһәр
2. Юуна чикн сертхр?	**а)** туулан	**ә)** туулаһар	**б)** туулата
3. Юуһар тег байн?	**а)** шовута	**ә)** шовуһар	**б)** шовуна
4. Ноха юута үүрлнә?	**а)** миисин	**ә)** миисәр	**б)** миистә
5. Арат юунд хаш өгнә?	**а)** тоһруна	**ә)** тоһрунд	**б)** тоһрунла

5	Чини аш:	20	Цуг ашлт:

1-гч кичәл

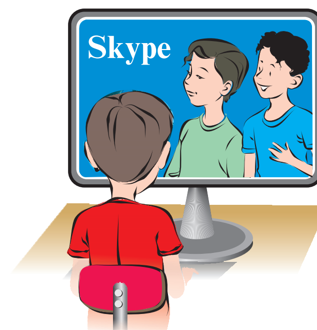
Тадн ю кежәнәт?

1. Зәңгс тогтатн. Бичтн. **Составьте предложения. Напишите.**

1. Би	**а)** нохад хот өгчәнә.
2. Чи	**ә)** дала шовуд үзҗәнәвидн.
3. Эн	**б)** шүүс ууҗанач.
4. Мадн	**в)** альм зарад өгчәнәт.
5. Тадн	**г)** домбр цокчанав.

2. Чик үг шүүтн. **Выберите правильное слово.**

1. Мадн Хоңһрин хорад (бәәнәв / бәәнәвидн).
2. Тадн альд (бәәнәт / бәәнәч)?
3. Мадн байрт белдвр (кежәнәвидн / кежәнәт).
4. Тедн шин ду (дасчанавидн / дасчана).
5. Мадн эрсин соньн (зурҗана / зурҗанавидн).
6 . Тедн хора (кееруллҗәнә / кееруллҗәнәвидн).

3. Татасар татсн үгмүдин ормд орч нер олзлтн. **Вместо подчеркнутых слов поставьте местоимения.**

1. Санҗ Хоңһр хойр скайпар күүнджәнә. Санҗ Хоңһр хойр Хоңһрин хорад бәәнә.
2. Күүкд байрт белдвр кежәнә. Күүкд шуугҗана.
3. Өлзәт Нүүдлә хойр шин ду дасчана. Өлзәт Нүүдлә хойр сәәхн айста ду дуулҗана.
4. Һәрә би хойр эрсин соньн зурҗанавидн. Һәрә би хойр зургуд нааҗанавидн.
5. Җиижә Герлә хойр классин хора кееруллҗәнә. Җиижә Герлә хойр цецгүд өлгҗәнә.

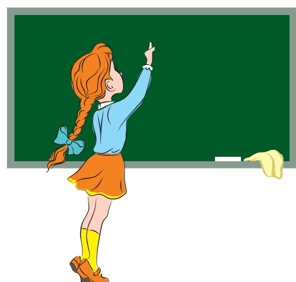
4. Текстла ирлцүләд, сурврт хәрү өгтн. **Ответьте на вопрос в соответствии с текстом.**

Тадн ю кежәнәт?

Сарң: Мадн Хоңһрта ______________________________.
Үлмж: Мадн Һәрәтә ______________________________.
Өлзәт: Мадн Нүүдләтә ______________________________.
Герлә: Мадн Җиижәтә ______________________________.

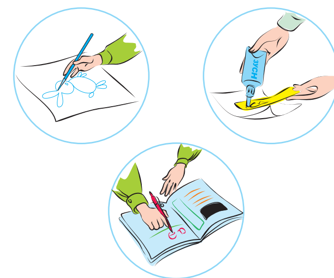
Үдин хөөн тадн ю кенәт?

1. Зәңгс тогтатн. Бичтн. **Составьте предложения. Напишите.**

1. Би
2. Чи
3. Мадн
4. Тадн
5. Тедн

а) ширәр ширднәч.
ә) цердәр самбрт бичнәт.
б) харндаһар зурнав.
в) бичүрәр девтрт бичнә.
г) зусар цаас наанавидн.

2. Чик үг шүүтн. **Выберите правильное слово.**

1. Мадн шатр (нааднавидн / наадна).
2. Тадн ю (кенәвидн / кенәт)?
3. Тедн үдин хот ширәлңд (иднә / иднәвидн).
4. Мадн кичәлмүдин хөөн (амрнат / амрнавидн).
5. Чи школын хашад аһар (киилнә / киилнәч).
6. Би герин даалһвр (кенәв / кенәвидн).

3. Сурврт хәрү өгтн. Чик үг шүүтн. **Ответьте на вопрос. Выберите правильное слово.**

Күүкд ода ю кеҗәнә?

1. Күүкд герин даалһвр (кенә / кеҗәнә).
2. Эдн ода көгҗм (соңснавидн / соңсчана).
3. Бичкдүд багштан нөкд (болҗана / болна).
4. Тедн наад (хәләнә / хәләҗәнә).
5. Сурһульчнр кичәлдән шүлг чееҗәр (келнә / келҗәнә).

4. Чик орч нер шүүтн. **Выберите правильное местоимение.**

1. (Би / Чи) үдин хөөн герүрн хәрнәв.
2. (Мадн / Тадн) кичәлмүдин хөөн школдан үлднәт.
3. (Чи / Эн) шатр наачанач.
4. (Тадн / Тедн) аһар киилнә.
5. (Мадн / Тадн) нааднд орлцнавидн.

Чи ямаран эрдм дасхар седҗәнәч?

1. Бәәлhнә нерд олн тоодн бичтн. **Образуйте множественное число существительных.**

1) хөөч –
2) адуч –
3) үкрч –
4) малч –
5) эмч –
6) тосхач –
7) тооч –
8) уяч –
9) арhлач –
10) заhсч –
11) залач –
12) бичәч –
13) дууч –
14) биич –

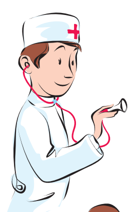

2. Бәәлhнә нерд олн тоодн бичтн. **Образуйте множественное число существительных.**

1) ээж –
2) аав –
3) эцк –
4) эк –
5) ах –
6) эгч –
7) дү –
8) сурhульч –
9) гиич –

3. Чик үг шүүтн. **Выберите правильное слово.**

1. (Хөөч / Хөөчнр) көдлмшч әмтн.
2. (Эмч / Эмчнр) цаhан седклтә, оньгта улс.
3. Мини эк сән (уяч / уячнр).
4. Нанд хойр (ээж / ээжнр) бәәнә.
5. Мана школд дала (сурhульч / сурhульчнр) сурна.
6. Һурвн (көвүн / көвүд) футбол наачана.

4. Текстла ирлцүләд, зурhан зәңгс тогтатн. **Напишите шесть предложений в соответствии с текстом.**

Нүүдлән	ахнр дү күүкд	школд наадхдан сән бичкдүдин садт	сурhульчнр. сурна. сурхш. орна. орхш. дурта.

Сурһульчнр ямаран бәрцтә күүкд?

1. Келврлә ирлцүләд, үгмүд олн тоод бичтн. **Напишите слова во множественном числе в соответствии с текстом.**

1) кичәл –
2) үр –
3) зург –
4) цецг –
5) ширә –
6) эрс –
7) девтр –
8) сурһульч –
9) үкүг –
10) дегтр –
11) толь –
12) күүкн –

2. Үгмүд олн тооднь бичтн. **Напишите слова во множественном числе.**

Н – Д

1) мод**н** – мод**д**
2) хөн –
3) альмн –
4) хавстн –

НР

5) хөөч – хөөч**нр**
6) эмч –
7) үй –
8) ах –

Эгшг үзг + С

9) махл**а** – махл**ас**
10) сөөкә –
11) харада –
12) чирә –

Хадвр үзг + МУД, МҮД

1) живр – живр**мүд**
2) үр –
3) туһл –
4) чон –

К, Г, Һ, Ң + УД, ҮД

5) цец**г** – цец**гүд**
6) ирвск –
7) арслң –
8) сарнаңк –

3. Чик хәрү шүүтн. **Выберите правильный ответ.**

1.

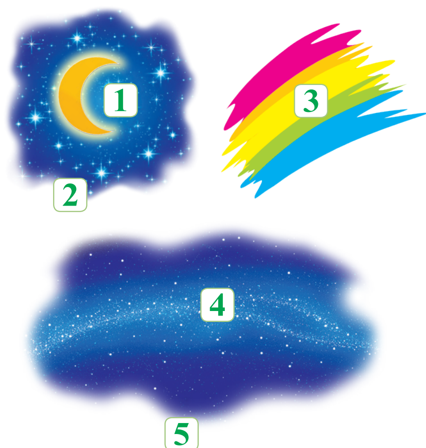
а. Улан ширмүд. **ә.** Улан шир. **б.** Дөрвн улан шир.

2.
а. Тавн ценкр үүлн. **ә.** Ценкр үүлд. **б.** Ценкр үүлн.

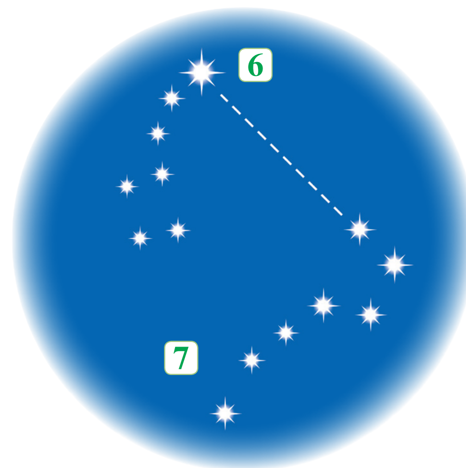
3.
а. Сәәхн цецгүд. **ә.** Тавн цецг. **б.** Дала цецг.

Тер ямаран одн?

1. Ирлцүлтн. **Соотнесите.**

а) одн
ə) солңһ
б) сар
в) Долан Бурхн
г) Алтн Һасн
һ) Теңгрин уйдл
д) теңгр

2. Зəңгс тогтатн. Бичтн. **Составьте предложения. Напишите.**

Юн ю кенə?

1. Сар	**а)** чирмнə.
2. Одн	**ə)** цəəнə.
3. Теңгрин уйдл	**б)** гилвкнə.
4. Долан Бурхн	**в)** герлтнə.
5. Алтн һасн	**г)** һарна.
6. Солңһ	**һ)** үзгднə.

3. Олн тооднь бичтн. **Напишите во множественном числе.**

1) одн – ___________ **4)** бурхн – ___________
2) сар – ___________ **5)** һасн – ___________
3) уйдл – ___________ **6)** солңһ – ___________

4. Үг чикəр бичтн. **Напишите слова.**

1) а р с – _______________ **4)** т л а н – _______________
2) д н о – _______________ **5)** е ң т р г – _______________
3) ң с һ о л – _______________ **6)** д л й у – _______________

Чи домбр цокнч?

1. Ирлцүлтн. **Соотнесите.**

1

2

3

4

а) домбр
ә) ятх
б) бүшкүр
в) мөрн хуур

2. Сурврмудт хәрү өгтн. Ирлцүлтн. **Ответьте на вопросы. Соотнесите.**

Төгрәш ю кенә?

1. Көгҗм	**а)** һарһна.
2. Ду	**ә)** кенә.
3. Домбр	**б)** бичнә.
4. Концерт	**в)** өгнә.
5. Харһлт	**г)** татна.
6. Мөрн хуур	**һ)** наадна.
7. Бүшкүр	**д)** цокна.

Әмтн ю кенә?

1. Көгҗмчиг	**а)** дуулна.
2. Ду	**ә)** соңсна.
3. Концерд	**б)** күндлнә.
4. Көгҗм	**в)** ирнә.

3. Чик үг шүүтн. **Выберите правильное слово.**

1. Җиижән (эгч, эгчнр) билгтә күүкд.
2. Хальмг дуучнр эн көгҗмчин дуд (дуулнавидн, дуулна).
3. Төгрәш бүшкүр (татна, татнач).
4. Мадн концертд (одна, однавидн).
5. Төгрәш көгҗмч болн (дуучнр, дууч).
6. Олн улс концертд (ирнәт, ирнә).
7. Әмтн Төгрәшиг (күндлнә, күндлнәт).

4. Күүндтн. Сурврмудт хәрү өгтн. **Составьте разговор. Ответьте на вопросы.**

1. Чи көгҗмин школд сурнч?
2. Ямаран өдрлә көгҗмин школд сурнач?
3. Ямаран көгҗмин зевсгт нааднач?

Элстин тускар ю меднәч?

1. Ирлцүлтн. **Соотнесите.**

3

2

1

а) дегтрин сaң
ә) зургин һәәхүл
б) бумб
в) Мөңк һал
г) талвң
д) күрд

4

5

6

2. Текстла ирлцүләд, зәңгс чиклтн. **Исправьте предложения в соответствии с текстом.**

1. Санж соньн зәңгллһ үзүлҗәнә.
2. Санҗин үүрмүд школын тускар келҗәнә.
3. Өлзәт Городовиковин бумбин өөр зогсчана.
4. Элстин һол талвңд дегтрин сaң бәәнә.
5. Һәрә зургин һәәхүлин тускар келҗәнә.
6. Элст балһсна дегтрин сaң хойр давхр гер.

3. Зәңгс тогтатн. **Составьте предложения.**

1) соньн, үзүлҗәнә, телевизор, зәңгллһн
2) талвң, сәәхн, Элстин, өргн, һол
3) дурта, бичкдүдин, талвң, эн
4) бумб, нерәдсн, дәәчнрт, эн, алдр
5) дегтрин сaңд, күүкд, умшна, дегтрмүд
6) һәәхүлд, хальмг, бәәнә, зургуд, зурачнрин

4. Үгмүд чик ормднь тәвтн. **Вставьте слова.**

Элстин тал дунд ик (1) ______________ бәәнә. Эн паркин нерн «Иньгллт». Паркд дала (2) ______________ бәәнә.

Басан Бадьминович Городовиков – алдр хальмг баатр. Энүнә бумб йир сәәхн, өндр. (3) ______________ бумб цаһан чолуһар кегдж. (4) ______________ бас паркд бәәнә. Эн (5) ______________ нерәдсн бумб.

Мөңк һал | Цаһан Аавин | парк | алдр дәәчнрд | бумбс

8-гч кичәл

Тана селән альд бәәнә?

1. Ирлцүлтн. **Соотнесите.**

а) толһа
ә) сала
б) сувриһн
в) уул
г) хотхр
һ) нур
д) теңгс
е) һол
ё) цаһан өвсн
ж) боодг
җ) шарлҗн

2. Келврлә ирлцүләд, зәңгс тогтатн. **Составьте предложения в соответствии с текстом.**

Дала сала, толһа	нуурин өөр	зогсчана.
Цецгүд	селәнәс хол биш	
Цаһан өвсн болн шарлҗн	салан хотхрт	бәәнә.
Селән	селәнә деед үзгт	
Ик сувриһн	сувриһн өөр	урһна.
Хоңһрин	селәнә ар үзгт	
	боодгин өөр	

3. Сурврмудт чик хәрү шүүтн. **Выберите правильные ответы на вопросы.**

1. Би Цаһан-Нур селәнд ____________________.
   а) бәәнәт ә) бәәнәв б) бәәнәч
2. Селән нуурин өөр ____________________.
   а) зогснавидн ә) зогснат б) зогсчана
3. Нуурт дала заһсн ____________________.
   а) бәәнә ә) бәәнәт б) бәәнәв
4. Би эцктәһән заһс ____________________.
   а) бәрнәт ә) бәрнәв б) бәрнәвидн
5. Сувриһн өөр цаһан өвсн болн шарлҗн ____________________.
   а) урһнат ә) урһнавидн б) урһна
6. Хөд, үкрмүд, ямад теегт ____________________.
   а) идшлнәт ә) идшлнә б) идшлнәвидн

Тадн ю суулhҗанат?

1. Ирлцүлтн. **Соотнесите.**

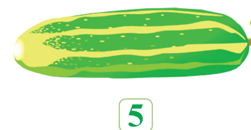

1

2

3

4

а) хаяр
ә) адамч
б) бурш
в) боднцг
г) hу
h) мәңгрсн
д) тарвс

5

6

7

2. Ирлцүлтн. Сурврт хәрү өгтн. **Соотнесите. Ответьте на вопрос.**

Эн зер-зевәр ю кенә?

1. Алхар	мод	маажурдна.
2. Хадасар	hазр	чавчна.
3. Сүкәр	хадас	малтна.
4. Күрзәр	хамтхас	хадна.
5. Маажурар		

3. Үлү үг олтн. **Найдите лишнее слово.**

1) хаяр, боднцг, алх, бурш
2) сүк, hу, күрз, маажур
3) суулhх, услх, малтх, чанх
4) мәңгрсн, цә, бурш, давсн
5) кедмн, адамч, hадль, уста үзм

4. Текстла ирлцүләд, чик үг шүүтн. **Выберите слово в соответствии с текстом.**

1. Үлмҗ (күрзәр / алхар) hазр малтҗана.
2. Ээҗ (темс / зер-земш) суулhҗана.
3. Ээҗ (хаяр / тарвс) суулhҗана.
4. Үлмҗин бүл (адамч / hу) базрас хулдҗ иднә.
5. Җиижә сүкәр мод (малтҗана / чавчҗана).
6. Өлзәт маажурар (темс / хамтхас) маажурдҗана.

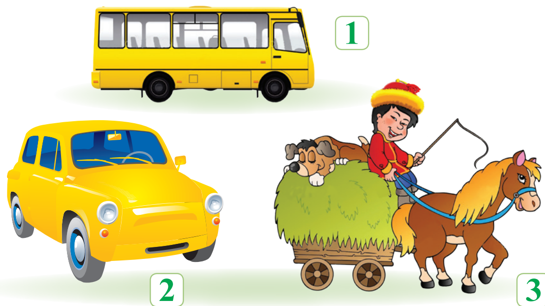
10-гч кичәл

Юуhар йовхар седжәнәч?

1. Ирлцүлтн. **Соотнесите.**

би	седжәнәвидн
чи	седжәнәт
мадн	седжәнәв
тадн	седжәнә
тедн	седжәнәч

2. Ирлцүлтн. **Соотнесите.**

а) төгәhәр
ә) мөрн тергәр
б) машиhәр
в) темәhәр
г) йовhар
h) автобусар

3. Чик үг темдглтн. **Отметьте правильное слово.**

1. Күүкд теегт hархар (седжәнәвидн / седжәнә).
2. Һәрә аав-ээждән золhхар (седжәнә / седжәнәв).
3. Тадн альд өөмхәр (седжәнәт / седжәнәч)?
4. Чи юуhар йовхар (седжәнәч / седжәнәт)?
5. Би теегт йовhар hархар (седжәнәв / седжәнә).

4. Келврмүдлә ирлцүләд, зәңгс тогтатн. **Составьте предложения в соответствии с рассказами.**

1. Һәрә	автобусар	үүрмүдтәhән	йовхар	седжәнә.
2. Үлмж	машиhәр	теегт	гүүлгхәр	
3. Герлә	йовhар	hәәхүлд	зөөхәр	
4. Җиижә	мөрн тергәр	өвс	hархар	
5. Өлзәт	төгәhәр	селәнүр		

Зургт Цаһан эсий?

1. Үгмүд дөрвн багт хуватн. **Разделите слова на четыре группы.**

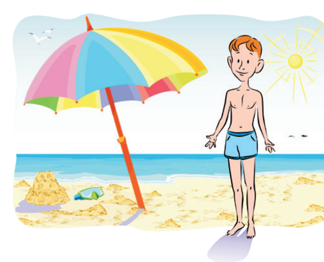
Йиртмж.	Теңгр.	Көгҗмин зевсгүд.	Көлгн.
1) ______	1) ______	1) ______	1) ______
2) ______	2) ______	2) ______	2) ______
3) ______	3) ______	3) ______	3) ______
4) ______	4) ______	4) ______	4) ______

мөрн, домбр, ятх, солңһ, теңгс, сар, бүшкүр, һол, төгә, одн, уул, домбр, тергн, цан, мөрн хуур, һазр, Теңгрин уйдл

2. Үгмүд олн тооднь бичтн. **Напишите слова во множественном числе.**

1) зург
2) үр
3) багш
4) одн
5) күн
6) теңгс
7) уул
8) мөрн
9) төгә
10) бүшкүр

3. Күүндлһнлә ирлцүлж, чик үгмүд темдглтн. **Отметьте правильные слова в соответствии с диалогом.**

1. Үлмж (зург / зургуд) үзүлҗәнә.
2. Санж (үүртәһән / үүрмүдтәһән) автобусар йовна.
3. Үлмҗин өрк-бүл уулта һазрт (амрчанавидн / амрчана).
4. Әмтн теңгрин одд (һәәхҗәнәв / һәәхҗәнә).
5. Цаһан (мөрн хуур / ятх) тачана.

4. Ирлцүлтн. **Соотнесите.**

1. Эн кенә зург?
2. Эн кемб?
3. Эн би, теңгст өөмҗәнәв.
4. Эн төгә эсий?

а. Мини үр Санж.
ә. Ю, дәрк! Таньсн угав.
б. Таньҗахшвч? Эн Герлә.
в. Э, тиим. Нег төгәтә төгә.

Соньн зәңг бәәнү?

1. Үгмүд дөрвн багт хуватн. **Разделите слова на четыре группы.**

алх тарвс һәәхүл сүк сала талвң боднцг бумб

Балһсн.	Йиртмж.	Зер-зев.	Темсн.
1. ______	1. ______	1. ______	1. ______
2. ______	2. ______	2. ______	2. ______
3. ______	3. ______	3. ______	3. ______
4. ______	4. ______	4. ______	4. ______

нур күрз толһа хаяр һол маажур мәңгрсн дегтрин сан

2. Үгмүд олн тооднь бичтн. **Напишите слова во множественном числе.**

1) зәңг ______
2) сурһульч ______
3) керг ______
4) темән ______
5) күрз ______
6) нур ______
7) балһсн ______
8) талвң ______
9) өдр ______
10) мәңгрсн ______

3. Дутҗах үгмүд бичтн. **Напишите недостающие слова.**

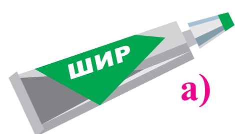
1. Би малтҗанав. Мадн ______.
2. Чи өөмҗәнәч. Көвүд ______.
3. Күүкн темс тәрҗәнә. Күүкд темс ______.
4. Мадн хотан идҗәнәвидн. Чи хотан ______.
5. Би зург цокчанав. Тадн зург ______.

4. Чик үг темдглтн. **Отметьте правильное слово.**

1. Үлмжд соньн (зәңг / бичг) бәәнә.
2. Үлмж (үүрмүдтәһән / өрк-бүлтәһән) дала керг күцәхәр бәәнә.
3. (Өрүһәр / Үдин хөөн) күүкд һарудт көдлҗәнә.
4. (Көвүд / Күүкд) күрзәр һазр малтҗана.
5. Күүкд темс (тәрҗәнә / услҗана).
6. Бичкдүд (нуурт / һолд) өөмҗәнә.
7. (Үдин хотан / Асхни хотан) кафед идҗәнә.
8. Хөөнь (паркд / талвңд) нааджана.
9. Күүкд зургуд (цокхар / зурхар) седҗәнә.
10. Йир сән (өдр / асхн) болх гиһәд байрлҗанав.

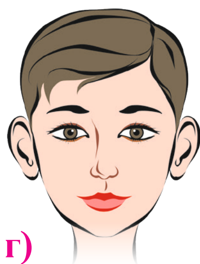
Эн үгмүд ямаран нууцта?

1. Ирлцүлтн. **Соотнесите.**

а)

ә)

б)

г)

в)

1) зург
2) толһа
3) үсн
4) ноһан

һ)

д)

е)

2. Үгмүд зәңгсд орултн. **Вставьте слова в предложения.**

1. Киитрүлд ______________ бәәнә.
2. ______________ деер шарлҗн урһҗана.
3. Мини дурта өңг ______________.
4. Эрст өрк-бүлин ______________.
5. Аавин хошт бичкн ___________ бәәнә.
6. ______________ деерән махла өмс.
7. Мини чикчә ______________ ахр.
8. Көвүн ширәр ______________ зурҗана.
9. ______________ малын дурта хот.
10. Мини дү көвүнә ______________ атхр.

зург **толһа** **үсн** **ноһан** **хурһн**

3. Ирлцүлтн. **Соотнесите.**

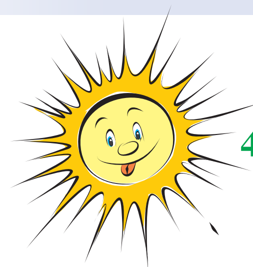

1.

2.

3.

а) арслң
ә) нарн
б) хурһн

4.

5.

6.

Эн үгмүд юуhарн әдл?

1. Ирлцүлтн. Үгин уңг темдглтн. **Соотнесите. Отметьте корень слова.**

1) биил — а) бичәч
2) бичкн — ә) умшлhн
3) киитн — б) бичкдүд
4) умш — в) биич
5) бич — г) киитрүл

2. Дутжах үгмүд бичтн. **Напишите недостающие слова.**

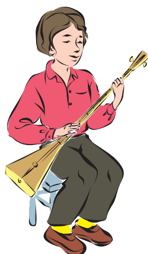
Закгч үүлдәгч	Эклц янз	Бәәлhнә нерн	
		Юн?	Кен?
Бич!	бичх	бичг	
Зур!	зурх		
Тоол!	тоолх	то	
	келх		келмрч
			заhсч

3. Дутжах үгмүд зәңгд орултн. **Вставьте пропущенные слова.**

1. Нүүдлән эк – уяч. Эн экән дураhад, ____________ болхар седжәнә.
2. Шугран Вера шүлгүд бичнә. Эн мана ачта ____________.
3. Үлмҗин эцк – тосхач. Мана балhснд гермүд ____________.
4. Хөөч ____________ хәрүлнә, адуч ____________ хәрүлнә.
5. Сурhмжта сурhульчнр ____________ сәәнәр сурна.

Чи умшхдан дуртавч?

1. Ирлцүлтн. **Соотнесите.**

1. Домбр	а) мульҗна.
2. Шаhаhарн	ә) хадна.
3. Боднцг	б) цокна.
4. Хадас	в) аньна.
5. Нүдән	г) малтна.

2. Үгмүдин нииццлhс тогтатн. Бичтн. **Составьте словосочетания. Напишите.**

Шар	
Сәәхн	домбр
Өрәл	иньгүд
Хаpha	целвг
Бичкн	

1. ______________________________.
2. ______________________________.
3. ______________________________.
4. ______________________________.
5. ______________________________.

3. Зәңгс тогтатн. Бичтн. **Составьте предложения. Напишите.**

Хаврар		услна.
Өдр болhн	боднцг	суулhна.
Намр өөрдәд ирхлә		малтна.

4. Дутҗах үгмүд бичтн. **Напишите недостающие слова.**

1. Холд бәәсн ______________________________ ценкр.
2. Хотхрт тогтсн ______________________________ ценкр.
3. ________________________уга __________________ ценкр.

5. Ирлцүлтн. Бичтн. **Соотнесите. Напишите.**

1. Алхар	а) аньгдна.
2. Нүднь	ә) hооҗна.
3. Нульмсн	б) уульна.
4. Хурhан	в) цокна.
5. Оркрад	г) сажна

Чи умшхдан дуртавч?

1. Зәӊгс тогтатн. Бичтн. **Составьте предложения. Напишите.**

1. Нәәртн	айста	болтха!
2. Наснтн	сәәхн	
3. Дуудтн	ниицү	
4. Биитн	ут	

2. Зәӊгс тогтатн. Бичтн. **Составьте предложения. Напишите.**

1. Суусарн	байн	болтн!
2. Бәәсәрн	өнр	

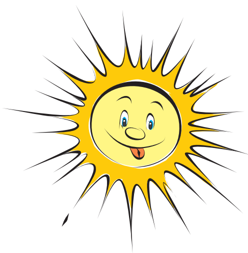
3. Йөрәл бичтн. **Напишите благопожелание.**

цагт йовтн! Нәәрлж, дөрвн жирһж Мөӊкин

4. Дутжах үгмүд бичтн. **Напишите недостающие слова.**

1. Нарн _______________ – җирһл _______________.
2. Нарн уга _______________ – _______________ биш.
3. _______________ дүӊгә зальд
_______________ цуһар көлчәж.

5. Ирлцүлтн. **Соотнесите.**

1. Нарн уга –	**а)** зун биш.
2. Нарн уга зун –	**ә)** көлчәж.
3. Ааһин дүӊгә	**б)** җирһл уга.
4. Әмтн цуһар	**в)** зальд

6. Зәӊгс чик даранднь тәвтн. **Расставьте предложения в правильной последовательности.**

1. Нег дәкж өвгн дала заһс бәрнә.
2. Эмгн заһс шарад идчкнә.
3. Өвгн үүриннь ардас көөлднә.
4. Кезәнә эмгн өвгн хойр бәәж.
5. «Үүртн заһс авад гүүж одва», – гиж эмгн хәәкрнә.
6. Заһсч үүрән дуудна.

Тана сурһулин җилин аш ямаран?

1. Үлү үг олж автн. Баг үгмүд темдглҗәх үг бичтн. **Найдите лишнее слово. Напишите обобщающее слово.**

1. Хувцн: бүшмүд, майг, киилг, ~~өдмг~~, махла, беелә, тиирцг.
2. ____________: мөсн, цасн, дошур, цасн долда, гөрәсн, цасн ова.
3. ____________: хадасн, һуйр, өрм, тосн, цә, усн, үсн, хальш, балта.
4. ____________: заһсч, хөөч, һәрд, малч, тосхач, үкрч, багш, эмч.
5. ____________: шатр, цаасн, дөөв, нәрн шинж, компьютер, меечг.
6. ____________: үкр, ноха, ялмн, хөн, темән, мис, мөрн, яман.
7. ____________: ирвск, харада, арслң, күрн, чон, зара, туула, арат.
8. ____________: һәрд, элә, көглҗрһн, хурһн, богшурһа, хун, торһа.
9. ____________: нарн, сар, одн, хаалһ, үүлн, Алтн һасн.
10. ____________: күрз, маажур, ааһ, алх, көрә, сүк, хәәч.

2. Чик үг шүүтн. **Выберите нужное слово.**

1. Удл уга мадн зуна ____________ һарчанавидн.
   а) амрх ә) амрлһнд б) амр в) амрлһн
2. Би дала хальмг үгмүд ____________.
   а) медрл ә) медх б) меднәв в) медрлән
3. Олн һазр-усна тускар ____________ өргҗәнәв.
   а) медрл ә) медх б) меднәв в) медрлән
4. Би домбр цокдг ____________.
   а) дасх ә) даслһн б) даснавидн в) дасчанав
5. Мадн хальмг келнә марһанд ____________.
   а) орх ә) орна б) орлцнавидн в) орлцҗанав

3. Келвр бичтн. **Напишите рассказ.**

Мини җилин аш.
(____________ келвр)

____
____
____
____
____
____

Зунар ю кехәр седжәнәч?

1. Ирлцүлтн. **Соотнесите.**

1. Үүртәһән лагерьт ____________ бәәнәв.
2. Сән ____________ болх гиж санҗанав.
3. ____________ өлзәтә болтха.
4. Теңгсин өөр ____________ дуртав.
5. Мадн өрк-бүләрн Москвад ____________.

а) амрлһнтн
ә) амрнавидн
б) амрхар
в) амрхдан
г) амрлһн

2. Үгмүд зәңгсд орултн. **Вставьте слова в предложения.**

Кен амрлһндан ю кехәр седжәнә?

1. Герлә Хар теңгст ____________ седжәнә.
2. Үлмҗ Москван бумбс ____________ седжәнә.
3. Өлзәт уул ____________ ухалҗана.
4. Һәрә теегин аңгудын зург ____________ бәәнә.
5. Нүүдлә Аһш балһсна һәәхүл ____________ санҗана.
6. Җиижә ээж, аавдан ____________ бәәнә.

цокхар | давшхар | хәләхәр | өөмхәр | һәәххәр | золһхар

3. Зәңгс тогтатн. **Составьте предложения.**

1. Така сар – зуна ____________ сар.
   а) хойр ә) хойрта б) хойрдгч в) хойрхн
2. Ноха сар – зуна ____________ сар.
   а) һурвад ә) һурвн б) һурвта в) һурвдгч
3. Мөчн сар – зуна ____________ сар.
   а) негтә ә) негхн б) негдгч в) негн

4. Келвр бичтн. **Напишите рассказ.**

Мини зуна амрлһн.
(____________ келвр)

____
____
____
____
____
____

Чи ю дасвч?

1. Сурвр хәрүтәһинь ирлцүлтн. **Соотнесите вопрос с ответом.**

1. Сурһульчнр ю кеҗәнә?
2. Зунар тадн ю кенәт?
3. Күүкн ю хулдҗ авчана?
4. Харңһу сөөһәр теңгрт юн үзгднә?
5. Эн көгҗмин зевсгин нерн ямаран?
6. Бичкдүд дегтрмүд альд умшна?
7. Алхар ю кенә?
8. Селәнәс хол биш юн бәәнә?
9. Школдан яһҗ күрнәч?

а. Дегтрмүд.
ә. Бүшкүр.
б. Хадас хадна.
в. Дегтрин саңд.
г. Теңгсин өөр амрчана.
һ. Нур.
д. Уулта һазрур йовнавидн.
е. Төгәһәр.
ё. Теңгрин уйдл.

9	Чини аш:

2. Үгмүд зәңгсд орултн. **Вставьте слова в предложения.**

1. Эндр ____________ икәр халулҗана.
2. Нанд ээҗ зун ____________ белглв.
3. ____________ – зерлг, чидлтә аң.
4. Хәләтн! Бичкн көвүн ____________ атхр.
5. Мадн ____________ өдрлә һарудт көдлҗәнәвидн.
6. Мана үкрин ____________ шимтә.

үсн **нарн** **арслң**

6	Чини аш:

3. Чик үг тогтатн. Зәңгд орултн. **Образуйте однокоренные слова. Вставьте слова в предложения.**

1. Содмн маднд ____________ илгәҗ.
2. Хальмг келнә кичәлд мадн ____________, бичнәвидн.
3. Җиижән эгч ачта ____________.
4. Мана классин ____________ җилән сәәнәр төгсәҗәнә.
5. Күүкд ____________ хәрү өгнә.

бичх **келх** **көгҗм** **сурх**

5	Чини аш:

4. Чик үг темдглтн. **Отметьте правильное слово.**

1. Мадн зуна амрлһнд белдвр (кеҗәнәт / кеҗәнәвидн).
2. Зунар мадн Хар теңгсүр (йовнавидн / йовнат).
3. Нанд дала (үр / үүрмүд) бәәнә.
4. (Багш / Багшнр) цаһан седклтә, оньгта улс.
5. Теңгрин уйдлын (одн / одд) чирмҗәнә.

5	Чини аш:
25	Цуг ашлт: